

Brașcui Lánok

Ára 5 lei

Hétfő
1931 * október 19

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

240. szám
XXXVII. évtőlva

Ára 5 lei

A SZILFASORON

Irta: Halász Sándor

Tehát most! Most megindul az offenzíva. A kiröppentett autonómia-rakéta, a mindent sejtető és éppen zért csak pókháló-leplekkel takart badacsonyi konferencia, a Duca-féle erdélyi pándor távoztatás és az egész sürgős-forgás, látás-futás a hadba induló seregek felkészülésének zaja volt.

Most igen! Most összeütköznek. Megpompják a nagy harcot és megharcolják a döntő viadalt. A kiválasztódás felajzott erejének tüze fűti a seregeket. A kaptár szájánál ott hemzsegek már a herék: szárnyaikat próbálgatják. E szárnyak legderekből éri csak utól, ott fenn, magasan, egészen magasan, az azur ég-telenjében, a méhcsalád anyját, a királynőt: a diadalt.

A szilfasoron mégis zörögve hullik a levél. Délben még tüze volt a napnak, de estére szelek borzolták meg a szilfák koronáit és szemeltele-zizegre most nagyon hullik az elsárgult levél. A képviselő ur nyitott átmenetijén begombol egy gombot. Ötvenen felül vigyázni kell. Különösen, mert úgy kimaradt a nagy politikából. Nem hagyta ki: maga maradt ki. Az iram tempóját nem állalta tovább és ez a gyengeség jele. Az akaratnak ez a meggyengülése a fizikai meggyengülésnek is kitkos mutatója. Ilyenkor — szeles őszi estén — be kell már gombolni a kabátot.

— Ha menne még, ha velük menne még most, kivel menne? — kérdelem és megbánom is menten a kérdést.

Bizonyára e percben elvonulnak előtte mind: Duca, Maniu, Averescu, Brătianu a fiatal, Mihalache, Cuza az öreg fiatal, Stere, Titulescu, Manoilescu és Jorga a mostani.

Nem válaszol. Az átmeneti kabát gallérja most eláll a nyakától. Most itt súj be a szél. A gallért tarkójával úgy magához igazítja:

— Egy igazi politikussal ma is mennék! Kimondta. És megbánta szintén, mert válaszolt.

*

Igazi politikust? Egy igazi? Van ilyen? Volt valaha ilyen?

El-e majd egyszer egy olyan világ, amelyben lesz ilyen?

Politikust? Ki az? Honnan jön és miért jön? Hová tör és miért jut oda, ahova elérkezik? Itt lenn és benn a tömegben azt hiszik, hogy küldetés és elhivatottság, kiválasztódás és sorsra-emeltség politikussá lenni. Mi mindig és ma is így érezzük. Az a népképviselési önámítás, hogy a Politikust mi kértük meg arra, hogy helyettünk és foként értünk kormányozzon bennünket, még mindig él.

Mert ő kormányoz. Most legújabbban ismét és teljesen ő. Voltak idők, amikor a politikus azt hitte, hogy kormányoz és nem látta, hogy kormányozzák. A töké kormányozta. A bankokrúcia ült a nyakán. Ma ő ül mindenkinél nyakán: a bankokrúciának is. Ma őve a hatalom.

És a Dicsőség...?

Dicsőségre nem vágyott, csak hatalomra. Minél tekintélyesebb embertömegen uralkodni: ez a végcél. És ez a végcél a mindent abszorbeáló hatalom. Ennek a hatalomnak tetejére vergődik, de már az első fensik pázsitjának enyhe büszkeségében is boldog.

Azért még soha senki sem akart politikussá lenni, hogy az ország élete teljesebb és igazabb élet legyen. Belül, a képviselő-jelölti lelkekben nem igen égett még soha a szent tűz:

— Trónusra akarok kerülni, hogy kiépítem és felépítem az életnek boldogságot ígérő országot. Olyan országot akarok, hogy a felépített nagy és igaz ország polgárává magamnak is emelkednem kellessen.

Ki indult már úgy, hogy alkotásában önmagából kilépett volna és műve részese, tagjává, szervévé sejtjévé azonosodnia kelt? Hol az a politikus, aki olyan

világot teremtett, amelyben saját magának beleilleszkedni emberhez méltó elhivatottság lett?

Igenis: indult. Igenis: volt.

Krisztus volt eddig az egyetlen.

Krisztus volt az első és az egyetlen Politikus, mert az egyetlen volt, aki az építéshez csak a kollektív érzés tisztaságának tégláját és a kollektivitás szeretetének malterét vitte.

Hűságot nem vitt magával. Önérdéket ugyancsak nem.

Nem úgy indult, hogy befolyást szerezzen és nem oda tört, hogy pénzt nyerjen és nem oda vágyott, hogy hatalmat uraljon.

Ezek a lapalok, hooverek, mussolinik, még stresemannok és briandok is és aznagygse ducák és jorgák nem építő politikusok.

Amelyik megtámasztja a dűledező romot, egy tartó oszloppal felpöckölja, egy sánccal pillérjeit megvédi már fél-isten. Még ilyen is csak alig akad közöttük.

Szerie e nagy világban egy sincs. Mind ott és azért indulnak: befolyás, pénz, hatalom. És ha a befolyás, a pénz és a hatalom már birtokuk, a dicsőségért is alig egy-egy közülük, ha küzd. A történelem elismeréséért alig néha egy-egy meglepetett és eltévelyedett külön, ha vergődik.

Annji ész, annyi tengernyi belátás és tudás és ez ésszel és tudással párosultan annyi hű gyarlóság és egyéni önösség. Inkább kevesebb eszet, de több kollektív érzést, szeretetet és rajongást!

Inkább politikust, aki vezetésre hiva-

tott, mint politikust, aki életlehetőségért találta e pályát. Inkább egyet, aki igaz, mint százazret, aki Hamis.

Lenn, egészen lenn, a tömegek mélyén is van annyi ész, mint fenn a pulpituson. Lenn, a salakban, az ismeretlenség és eltemettség ingoványában is van annyi szem, amely lát és annyi agy, amely tud, mint odafenn, ahol a szemekről azt hiszszük, hogy látnokiak és a tudásról azt, hogy mérhetetlen és megdönthetetlen. És mégis — csudálatos! — e mérhetetlen tömegekből nem kerül fel soha senki, nem kerül fel egyetlen igaz Politikus sem, akit követni lehetne és aki vezetni jogosult.

Nem is hagyják.

És ha hagyják is néha, nem oda fut be ilyenkor, ahova indul. Megszédül, megfertőződik. Az uton áthasonul

MacDonald már nemzeti kormány élén áll és a koalíció vezéréként a haragos torryket a baloldali munkássággal békíti. És Hitler a bársonyszék éppen úgy leszerelné, mint ahogyan Mussolini a címe jámbor kalmárra teszi maholnap. És ki van még? És ha a századokon át visszatekintünk, hol bannak az igaz Politikusok, akiket követni lehetne, akik az országot akarnák, az Országot, amelyet teremteni kell és nem a maguk hatalmát, pénzét, befolyását, amelyet mélyíteni akarnak?

A magyar história ezer esztendejéből talán egy nem hullik át a szifán: Széchenyi. A többi mind átpotyog. Már az is eredmény, ha nehezen hullik át.

Csupa kényurakkal, deszpóttakkal, nézőkkel és napoleonokkal van tele a mult. Akik vezettek, nem voltak vezélok és akik nem a polán mellett éltek, a kormányrud mellett megválhatták volna a világot.

Leonardo de Vincia nem ült a kormány-

rud mellett soha. Nietzschét közel sem eresztették. Vajda János ott halt meg Budán, szegényen és nyomorultul. És miért nem eresztik már egyszer előre Romain Rollandot? Miért Laval és miért nem ő? És Spengler is tudná és mégis Schacht csinálja és Upton Sinclair is van olyan fiu, mint Hoover vagy Stimson.

És mi mindannyian, akik szenvedünk, vagyunk olyan legények, mint ők valamennyien, akik csak nézik, hogy mi hogyan szenvedünk és mi mindannyian, akik a holnapról az életet reméljük, jobban tudnánk, mint ők, akik a holnapjukat is biztosítottak tudják. És nincs e nagy világon trágaszsága, földtúró bogár, aki ne az Országot akarná, amelyben sejként, parányként, tagként élni boldogság és mégis az országot, amelyben élni nyomorúság, keserő és szenvedés, még mindig ők csinálják.

Mi mind igaz politikuskok lennénk, mert mi mindannyian szeretjük egymást és meghalunk azért a kollektivitásért, amelyben mindannyian szeretet nélkül vegetálunk és amelyben a végén mindannyian ugyanis meghalunk. Mi még ezt a kollektivitást is szeretjük, ők csak azt a politikát, amely hatalmat ad és amelyért nekik élni érdemes. Nekik igen!

*

A képviselő ur a kabátja gallérját is feltúrta már.

— No, jó estét. Vacsorázni megyek.

— Megszalad?

— Nem! Nem azért! Késő van már...

A botjával megzörögteti ennek a bizonytalan télbe vivő ősznek szomorú leveleit.

— Van egy kis igaza és... és ha az igaz politikust megtalálta: szóljon.

— — — — —

Ha találnak egyet: szóljanak.

Ütközet nélküli harcok küszöbén...

Csak a válság tartja uralmon a kormányt

Politikai horoszkop az őszi politikai élet előestéjén

A pártok akadályversenye a fiatalom elől...

Bukarest, október 17.

Az elmúlt években, ilyenkor alig egy hónappal a parlament őszi ülészakának a megnyitása előtt, már javában csörögtek a pártok fegyverei, folytak az előcsatározások a politikai arénán a hatalomért való tusakodás jevezetésekképpen. A belpolitikai riporternek könnyű volt a dolga: szinte naponta beszámolhatott szenzációs hadmozdulatokról és csak özlöklöttek a ropogós vezényszavak és nyilatkozatok a különböző frontszakaszokról.

Most? A belpolitikai berkek ugyancsak vesdesek, vagy ha innen-onnan látna veri is fel kényyszeredett nyugalmukat, azt azok a pártok csapják, amelyek a legkevesebb kormányképesek és amelyek ennélfogva ma is megengedhetik maguknak a politikai játék illúzióját.

A hatalom husosfazeka mostanában meglehetősen üres, nagy koncok nem rotyognak benne. Nincs látás sem zsiros állami üzletekre, sem kölcsönökre.

Az állami költségvetés fejős-tehene a hét szük esztendő szalmájával tengődik csupán

és nem ígér teli sajtárokat. Ellenkezőleg, most böjtölni és böjtöltetni kell a hatalmon is, ez pedig nem éppen népszerű

MOST BÖJTÖLNI KELL A HUSOSFAZEK MELLETT IS

A két legnagyobb párt: a nemzeti-parasztpárt és az ó-liberálisok óvatosan húzódnak a többször beígért „kormánybuktató akciótól”. Még ha belső erejük lehetővé tenné is számukra a hatalom átvételét, miért ambicionálnák most, amikor egyrészt a legkeményebb dió szétharapása, a leghálátlanabb problémák megoldása esedékes, másrészt pedig a nemzetközi kilátások egészen kialakulatlanok. Az országoknak, mint Románia is, napjainkban csak a várakozás lehet a magatartása, amíg a nagy nyugati országokban eldőlt a közeljövő általános irányzata. Ki kell húzni, amíg megtisztul a horizont.

Világos az államkapitalizmus jel-szava érvényesül-őbbé-kevésbé fokozott mértékben s ennek a jegyében vezeti az államügyeket a Jorga-Argetoianu-kormány is. Egyre hangsúlyozottabb jobboldali orientáció megy végbe Németországban, sőt Angliában is a nagy ipari és banktőke érdekeinek a megvédésére. Ezeket az érdekeket nálunk aligha képviselné tisztábban és tudatosabban a mai körülmények között egy liberális kormány, mint ahogyan Jorga és Argetoianu teszik, akik eleve bojár-kabinetet jelentettek ki magukat

DUCA KÜLFÖLDÖL DÖNGETI A KORMÁNY KAPUIT

A jelenlegi kormánynak a liberális párt közvetlen uralmával való leváltását illetően éppen egfjelbb külpolitikai szempontok tehetik a fogják minden valószínűség szerint kívánatosá tenni. Mert

nemzetközi vonatkozásban a leggyengébb a kormány helyzete. Belpolitikailag tartja az opportunitás, az a körülmény, hogy a nagykapitalista érdekeket képviselő pártok egyike sem tudná sokkal jobban, vagy ügyesebben véggezni a dolgát. Viszont a jelek szerint a külföldnek azon nagyobb országai előtt, amelyek Románia szempontjából irányadók,

bármely jelentékenyebb párt kormányának kedvezőbb volna a pozíciója, mint Jorgának, legalábbis ezideig.

Ha ezt tartjuk szem előtt, úgy világos Duca külföldi körútjának a jelentősége. Minden bizonnyal ennek eredményeitől fog függeni elsősorban annak az esélye, vajjon

tiszta liberális kabinet váltja-e le a Jor-

Jegyzetek a cellából

ga-kormányt, vagy csak felarrestált
majd esetleg liberálisokkal.
Lényegesen más az ellenzéki pártok
közül a nemzeti-parasztpárt mai helye-
zete és magatartása. Sajtójában termé-
szetesen éles kritikát gyakorol a kormány
tevékenysége fölött, de ez az ágában nincs
újra magának követelni a hatalmat. Még-
pedig nemcsak azért, mert jónak látja
bevért, amíg a mór megteszi a kötele-
ségét, hanem mert nyilván tisztában van
azzal, hogy egy programmatikus, mint
szervezeti tekintetben meg kell vjódnia,
mielőtt újabb hatalomra jutásra gondol-
hatna.

SORSDONTÓ VAJUDÁS A NEMZETI-PARASZTPÁRTBAN

Két és fél esztendő uralma alatt a nem-
zeti parasztpárt sok hibát követett el,
amelyek között valóságos,
elő programjának a határozatlansága
és egységatlansága volt a legjellegzetesebb.
Nem kormányzott tudatos agrárpárt gya-
nánt, holott csak mint ilyennek van lét-
jogosultsága és hivatása a társadalmi
erőknek abban a játékában, amelyet a
politika jelent.

Ebben leli magyarázatát az a vajadás,
amely most a párt átmegy és amely
a vezér személyének a kérdésében jut
legfrappánsabb kifejezésre.

Maniu, — amint ezt a legbeavatottabb
körökben is leszögezik — nemcsak az ál-
lamforma kérdésében, hanem a műgje
felsorakozott tömegek törekvéseinek az
ellentétes érdekekkel szemben való érvé-
nyesítése terén sem felelt meg a hozzá
fűzött várakozásnak, aminek következté-
ben

nem sikerült az államberendezkedés
agrár-jellegét megfelelőbben kidombor-
ítani.

A nemzeti parasztpárt uralmának azt
kellott volna eredményeznie, hogy az or-
szág lakosságának 85 százalékát kitevő
földművelő-réteg érdekei legalábbis egyen-
rangúakká, hanem döntőekké váljanak az
államéletben, amelyen egészségtelenül a
bankár és nagypari érdekek hatalma-
sodtak el.

NEHÉZ DIÓ A MANIU- REJTÉLY

S érdekes, hogy mostá amikor Maniu
nem akar visszatérni pártja élére, maga

a legfelsőbb alkotmányos té-
nyező kívánja további elnök-
ségét. Mert a nemzeti parasztpár-
tra elengedhetetlen szükség
ge van az államéletnek, élén
— persze lehetőleg bizonyos te-
kintetben megváltozott felfo-
gással — mégis csak Maniuvál. A legfel-
sőbb alkotmányos tényező — ezt is felté-
lenül hitelt érdemlő forrásból tudjuk, —

nem látná szívesen a nemzeti parasztpár-
t élén Titulescut,
akinek a ntalítása mégjobban eltávolí-
taná a pártot az agrár-érdekek igazi kép-
viselésétől s oda igyekszik hatni, hogy a
megújódott nagy mezőgazdasági párt
egy megújódott Maniuvál foglalja visz-
sza az őt megillető helyet az ország poli-
tikai életében. Már csak azért is véglege-
sen elejtettnek lehet tekinteni a Titulescu-
kombinációt s az a legvalószínűbb,
hogy

átmenetileg a Mihalache—Vajda—Mi-
ronescu-triumvirátus fogja helyettesí-
teni Maniut

abban a bizakodásban, hogy a tavasszal,
amikor a pártkormányzathoz való visz-
zatérés általában várható, a régi vezér
számára kiegyengetődik a visszatérés
utja.

A TARTALÉKOS „DIKTÁTOR” JELELT

Az Averescu-párt az egyedüli, amely
haladéktalanul követeli magának a hatal-
mat azzal, hogy alkalmasabb a helyzet
uralására, mint a jelenlegi heterogén ösz-
szetételű „személyiség-kombináció”. Ugy-
látszik azonban, hogy illetékes helyen
nincsenek ezen a pélelményen s hogy ál-
talanban az averescianusok csélyei az önál-
ló kormányutódlásra csak akkor volná-
nak valószínűbbek,

ha kimondott diktatúrát követelne meg
a helyzet.

Ez az eset pedig egyelőre nem áll fenn.
Az őszi és téli „politikai szezon” tehát
nem hozza el az új politikai idővázitót...

Kőrösi Sándor

A bukaresti ügyészség celláinál szeny-
nyesebb, borzalmasabb, emberietlenebb
patkányfészek nincs Európában.

Hamangiu igazságügyminiszter, akihez
e sorokat intézném, ha ugyan egyáltalá-
ban elolvashá őket, nyilván azt gondol-
hatja, hogy e megállapítást csak az el-
fogultság váltja ki belőlem. Amiért törté-
netesen engem fogtak le, kasztlítottak be
és hurcoltak meg.

Ha azonban ezt mondja, akkor mélysé-
gesen téved. Ámbár minden okom meg-
volna ahhoz, hogy haragudjak. Elvégre a
kormányzat rajtam keresztül mutatta
meg először, hogy Jorga, amikor a ki-
sebségi sajtót bilincsel és börtönnel
fenyegette meg, nem üres szavakkal do-
bálódzott csupán. S mint első, akinek fájd-
almait nem csillapítja a megszokottság
érzése, igazán indokoltan és felháborod-
va kiálthatnék tüzet.

Annál is inkább, mert a procedura, me-
lyen egyébként oly könnyű lélekkel es-
tem át, telve volt a terror és üldöztes
középkori mozzanataival. Így jellemzés-
képen megemlítem, hogy ámbár teljesen
törvénytelenül fogtak el, egy egészen sze-
rény sajtóperecske kapcsán, melyben —
mint utólag kiderült — a tettes nem is
én vagyok, hanem egy Penholzer nevű
német költő, mondom, ennek ellenére
„fis”-t vettem fel rólam. Tíz ujjamat kü-
lön-külön meg kellett hengergetnem egy
szurokfestéssel átitatott gumitáblán s
azután

— Gyengéden nyomd rá, az anyád!
— azaz gyengéden rányomtam őket egy-
egy papírlapocskára.

A nyájas olvasó, ha nincsenek is ha-
sonló emlékei a bünygyi nyilvántartás
eme szellemes ágazatából, azzal nyilván
tisztában van, hogy efféle ujjlenyomato-
kat zsebtolvajokról és rablógyilkosokról
szoktak felvenni. Előtte példaul egy
Fotache nevű tizennégyszerezes bünte-
tett szélhámos szerepel, mögöttem pedig
Jurca ur következik, aki ismeretesen
1200 lejért megfojtotta felebarátját s a
holttestet begyömöszölte egy ládába.
Ahoz képest, hogy Penholzer germán
poéta három évvel ezelőtt egy kis ver-
set írt, melynek semmiféle bünvádra ér-
demes jellegzetessége nincs, eléggé di-
szes társaságba kerültem.

Tehát, ha több volna bennem a kispol-
gári mentalitás, joggal tiltakozhatnék. Én
azonban szerényen csak arra hívom fel
az igazságügyminiszter figyelmét, hogy
ujjlenyomatoknak a bünygyi nyilvántar-
tásban való elhelyezése méltánytala-
nul megrövidíti lehetőségeimet a többi
polgártársakkal szemben. Mindenki más-
nak joga van például egy kasszát fel-
törni s utána mindaddig elrejtőzni, míg
csak a rendőrség körülményes munkával
le nem leplezi. Én e szempontból már le-
hetetlenné vagyok téve. A kasszán talál-
ható ujjlenyomatokat egybevetik a „fis”-
emmel s félóra alatt megállapítják a sze-
mélyazonosságomat.

Mig tehát Ön nyugodtan lophat, ra-
bolhat, fosztogathat, addig én kénytelen
vagyok munkából megélni.

Elemi csapás, mely egyben elzárja po-
litikai karrierem útját is.

A bukaresti ügyészség celláinál szeny-
nyesebb, borzalmasabb, emberietlenebb
patkányfészek nincs Európában.

Újlag hangsúlyozom, hogy nem va-
gyok elfogult. Ámbár, ahogy így irás köz-
ben visszagondolok a dolgokra, valóban
rendkívüli jogosultságom lenne erre.
Méltoztassanak például elképzelni, hogy
az ujjlenyomat felvételét követő félóra
multán egy csendőr megjelent a cellában
s így szolt:

— Moj!

Már e felkiáltó szócska ellen is súlyos
eszmei kifogást emelek. Egyrészt azért,
mert ha a „Moj!”-t egybevetem azzal a
hangsulival, mellyel a csendőr kimondot-
ta, akkor a magyar fordítás körülbelül
így hangzik:

— Hé, a zanyád!

Márpedig a szülemet tessék kihagyni a
sajtószabadságból.

Másrészt pedig fonetikai szempontból.
Nem vagyok ugyan regáti őslakó, anya-
nyelvemnek a magyart valloim, ennek a
szépségei ragadnak el s ennek darabos-
ságai tesznek izgékonnyá. Ez a „Moj!”
azonban, ámbár csak vendég vagyok a ro-
mán nyelv csodálatos palotájában, bánt-
ja érzékemet. Egy szó, melynek úgy ren-
deltetése, mint akcentrozása és egész fel-
építettsége durva, nyers és műveletlen.
Bántóan ri ki a román nyelv olaszosan
zengzetes, költői szótárából.

Ezt a „Moj!”-t tessék sürgősen kiradi-
rozni.

Sajnos, jelen esemény időpontjában a
radirozás gondolata még fel sem merült.
A csendőr megfogta a karomat s a követ-
kező pillanatban óriási teremben találtam
magamat. Ugy nézett ki, mint egy gigá-
szai iskolaszoba. Két emelvény állott a fal
mellett. Az egyikén én feszítettem. A má-
sikon viszont Frânculescu urnak, a szigu-
rancia bukaresti vezetőjének jellegzetes
figuráját véltem felfedezni.

A padokban mintegy kétszázan foglal-
tak helyet.

— Mikes Imre, akit a brassói törvény-
szék köröz.

Ezt Frânculescu ur mondotta a tanítvá-
nyoknak. A kétszáz detektív jól megné-
zett, előlről, oldalról, hátulról. Kissé fe-
szengtem, úgy látszik, nincs tulzott haj-
landóságom a nyilvánossággal való köz-
vetlen érintkezésre. De azért büszke is
voltam. Dagadt bennem az önértzet. Ezt
már mégse hittem volna. Szép pályafutás.

Külön tantárgy lett belőlem.

Énnél nagyobb karriert édes hazánk-
ban talán csak Terente és Balán futottak
be. Az ő fejüket agyonlövésük után le
is vágták. Koponyájuk ott diszeleg a bün-
gyi muzeum polcain.

Lehet, hogy én is megérem.

Sajtószabadság van.

A sajtóval mindent szabad.

A bukaresti ügyészség celláinál szeny-
nyesebb, borzalmasabb, emberietlenebb
patkányfészek nincs Európában.

Azt hiszem, most már felesleges is len-
ne hangsúlyoznom, hogy tökéletesen el-
fogulatlan vagyok. Nem az indulat vagy
a bosszu beszél belőlem. Noha ezen sem
lehetne csudálkozni.

Hiszen azt még Jorga miniszterelnök
urnak is el kell ismernie, bármennyire
nehezteljen is a kisebbségi sajtóra, hogy
nem kellemes, ha az embert szuronyos
csendőr kíséri végig az országon. Még ak-
kor sem, ha a szóbanforgó ember hullá-
fosztogató. Pedig ez a foglalkozási ág in-
volválja a szurony és a csendőr kockázat-
tát. Ha megrablom felebarátomat tetemét,
ezzel mindenestre rendkívüli arcátlan-
ságról, szégyentelenségről és elveteme-
deitsségről teszek tanuságot. Mégis bele-

Letartóztatták a Nagyvárad Egyesült Likörgyár két igazgatóját és Jánosi pénzügyi ellenőrt

Egy másik nagyvárad szeszgyáros megszökött

Arad, október 17.

A hosszabb idő után nyugvóponton le-
vő aradi és biharmegyei feketeszeszgyár-
ben ma szenzációs fordulat állott be. —
Vulpe Constantin aradi vezetőügyész,
szabadságáról visszatérve, újból áttanul-
mányozta a nyugati határvidékek fekete-
szesz-aktáit és ennek eredményeképpen

elrendelte a nagyvárad Egyesült Li-
körgyár három igazgatójának, Spitzer
Fellner és Gutfried szeszesekeknek azon-
nali letartóztatását.

Velük együtt adott ki letartóztatási vég-
zést Jánosi János pénzügyi ellenőr ellen,
akivel szemben az a súlyos vád merült
fel, hogy harminc-negyvenezer lejért ha-
mis bárcákat állított ki a fent felsorolt
szeszgyárosoknak.

pirulok a fegyveres kíséretbe.

El lehet képzelni hát, milyen kínos
volt a helyzet az én körülményeim kö-
zött.

Elvégre Bukarest és Brassó között leg-
alább huszezer ember ismer. Átlagban a
huszezerből naponta ötvennel találko-
zom. Harminc magam keresek, husszal
pedig véletlenül hoz össze a sors.

Akkor azonban, amikor fogoly vagyok
s a hátam mögött szuronyos zsandár lép-
ked, a pech-széria ismert elméletének
alapján legalább tízezer ismerős polgár
akadt az utamba.

A csendőr a pályaudvaron előveszi a
láncot s bejelenti, hogy az ügyészség
utasítás értelmében „sub paza severa”
azaz „szigorú őrizet”-ben kell kísé-
rnie. Nem tekinthet el tehát a megbilincsel-
semtől.

— Brassóban, ahol majd meggyőződ-
arról, hogy becsületes gavallér vagyok,
kisül a szemed a szégyentől, ha megbi-
lincsel! — mondom neki megvesztegető
közvetlenséggel.

— Eu sunt un baiat bun! — feleli.

Márhogy ő egy jó fiu. Ő hajlandó len-
ne eltekinteni a bilincstől, megtehetné,
mert ő viseli a felelősséget, de fel kell
tennie a kérdést, hogy láttam-e az ügyész-
ségi cellában azt a rendőrt?

— Igen, láttam!

— Na látod, Clementnek hívják. Egy
zsebtolvajt kísért Máramaroszigettről
Bukarestbe. A tolvajt nem bilincselte
meg, erre az megugrott tőle s most őt
fogták le. Nem usza meg egy éven alul.
Azt akarod, hogy így járjak én is?

— De én nem vagyok tolvaj! Ujságíró
vagyok...

— Ujságíró?.. Hát akkor minek csuk-
tak le?

— Sajtópöröm van Brassóban.

Pillanatnyi habozás nélkül összehaj-
totta a láncot és visszatette az izákjába.

Giurgiuuc Joannak hívják. Négy elemi
végzett. 22 éves. Parasztleány. Korlátolt
intellektussal.

Több érdeke van a sajtó megbecsülé-
séhez, mint Jorga professzornak és ko-
mányának együttvéve.

A bukaresti ügyészség celláinál szeny-
nyesebb, borzalmasabb, emberietlenebb
patkányfészek nincs Európában.

Ezt negyedszer írom le, tehát meg sem
említem, hogy elfogulatlan vagyok.

Tudom, hogy csodálatos és nagyszerű
korszakban élünk. Világok roppannak
össze és új világok élednek. Nemzetek ke-
verednek egymással, örült táncot lejt
Mi Urunk, az Arany, bőven ömlik a vér
és az eszmék gyilkos fegyvereken át
érintkeznek egymással

A cella és a szurony nem tehet elfo-
gulttá akkor, amikor a Gondolatnak és
a Szónak bilincs az ára.

S ez az ár tulkicsi az áruhoz képest.
A hatalomnak egyéb eszközöket kell
találnia, ha a meggyőződést valóban lánc-
cokban akarja tudni.

Én például szentül hiszem, hogy fog
még szurony meredni a hátam mögött.

De a Kortárs nyugodt lehet afelől,
hogy nem felejttem el kötelességemet.

Astra (Apolló) Mozzgó BRASSÓ.

Hallatlan si-
kerrel fut:

AZ ÁLMARSAL

az utolérhetetlen filmbohózat. Főszerepben: Vlasta Burian és Roda Roda.

Ha úgy akar kacagni, mint még soha, perceként át könnyekig, nézze meg
ezt a filmet.

VASARNAP DÉLELŐTT 11 ÓRAKOR MATINÉ:

„Nyugaton a helyzet változatlan”

Remarque regénye nyomán.

„Az urakat is agyonütik, ha nem fordulnak vissza...”

Lisza község lakossága fejszével védte meg az erdejét

Fogarás, október 17.

Reymont lengyel író nobeldíjas „Parasztok” című regényében van egy ilyen „erdőfoglalási” jelenet, mint amilyen a napokban játszódott le a fogarasi havasokban. A regény idézett, százszázalékos lengyel levegővel telített részlete is idegfejsztő, jellemző és léleképítő.

De ez a fogarosi, nem regény —, hanem valóságos életrejelzés sem marad el mögötte egy lépéssel sem. Csupán a szereplők román parasztok a regénybeli lengyel parasztok helyett. Egyébként azonban ugyanazok.

A román határvédelem 1895. évi végrehajtási törvénye szerint a határ menti területek egy részét a román állam tulajdonába vette. A határ menti területek egy részét a román állam tulajdonába vette. A határ menti területek egy részét a román állam tulajdonába vette.

A több, mint negyven éve húzódó perben a szebeni tábla most rendelte el a kérdéses erdőterület birtokbaadását, az 1912-ben kötött megegyezés alapján. A fogarasi törvényszék a birtokbaadás helyszíni lefolytatására Leschner törvényszéki bírót, Marcu törvényszéki jegyzőt és Aladics csikszerepai mérnököt küldte ki. A kiküldött bizottság október 12-én szállott ki a helyszínre, hogy megkezdje a birtokbaadási munkálatokat. A hivatalos aktus lebonyolítása azonban nem ígérték simának. A liszaiak ellenséges magatartása már az első napon olyan lármát, nyilatkozott meg, hogy a bizottság kénytelen volt karhatalmat kérni s egyben elrendelni azt is, hogy a munkálatoknak az egyes községek részéről mindössze hat-hat tagú bizottság lehet jelen.

Ilyen óvintézkedések mellett két napig rendesen ment a munka.

A HARMADIK NAP AZONBAN...

A harmadik napon, 14-én reggel a bizottság kocsiával igyekezett az erdő felé. A csendőrkíséret természetesen ezúttal sem maradt el, de semmi veszedelemre nem gondoltak a viszonylagos csendben eltelő két első nap után. Az erdő szélén azonban egy vértől lucskos, összetépett ruházatu ludisori ember tántorog lihegve a kocsi elé:

— Az egész Voila talpon van, az emberek fejszékkal oonultak ki. Minket elkergettek... Az urakat is agyonütik, ha nem fordulnak vissza.

A csendőrök megtöltötték a fegyvert s aztán tanácskoztak a bíróval. Leschner dr. kiadta a kocsinak a parancsot:

— Előrel! Ilyen könnyen meghátrálni nem lehet, mert akkor még nagyobb vérszemét kapnak.

Néhány métert haladtak csak s már hallották a dühös ordítást. Ujból egy ludisori ember esett a kocsi elé. Nyolctíz fejszével felfegyverkezett liszai paraszt üldözte. A bizottsággal való találkozás az életét mentette meg, mert a furdaságtól már alig lihegett, üldözői pedig versomjasan rohantak utána. A csendőrök akcióba léptek s az üldözőket pillanatok alatt lefegyverezték. A fejszék elszedték tőlük s a csendőrpárcsnok szigorúan megparancsolta, hogy azonnal menjenek haza.

ÉLETVESZEDELEMBEN...

A bizottság elszántan, de remegve folytatta az útját. Az erdő mindegyre visszhangzott a dühös ordítástól. Előre is látni lehetett, hogy a helyszínen nagyobb felzúgott tömeg gyűlt össze s talán még tart is a harc. Visszafordulni azonban nem lehetett...

Aztán egyszerre 100—140 főnyi fejszés és rettenetesen ordító tömeg vette körül a kocsit. A csendőrök sápadtan, de mindegyre elkészülten vették kézbe a megtöltött fegyvereket. De mit tehettek volna ekkora tömeggel szemben. És a parasztok egymást buzdítva, zárták szorosabba maguk közé a kocsit.

A fogak csunya lerakodása

A legzsebb arco tis eléltelenül. A száj kellemetlen szaga visszataszítólag hat. Mindkét szépségéből néha már egyszeri használat után megszűnt a csodásan üdítő Chlorodont-fogpép. Használatá után a fogak gyönyörű elefántesont fényt nyerne, még az oldalukon is, különösen, ha egyben az e célra szerkesztett fogazott sörtéjű Chlorodont-fogkefével tisztítjuk. A fogkefék közötti, a száj rossz szagát okozó rothadó ételmaradékokat teljesen eltávolítja. Probálja először egy tubussal meg. Chlorodont-fogpép, fogkefe és szájvíz mindenütt kaphatók. Valódiak csak a kék-fehér-zöld csomagolásban „Chlorodont” felirással.

A törvényszéki bíró lélekjelenlété és higgadt magatartása akadályozta meg a legborzalmasabb vérengzést. Nyugodt, csendesítő hangon beszédet intézett a tömeghez. Kijelentette, hogy a bizottság a törvény rendelkezését akarja végrehajtani, ha azonban a munkában akadályok gördülnek elébe, úgy visszavonul. Ő úgy látja, hogy a további mérőseknek mindenki ellensége, tehát nem is erőszakoskodik, hanem abbahagyja a munkát.

A tömeg lecsendesedett és hátrább eszort a visszaforduló kocsi előtt. A csendőrök is megfordultak s a kocsi elindult visszafelé. A bizottság tagjai fellelegzetek, de még korán, amint a fejlemények mutatták. Közben ugyanis az izgatott új jelszót dobta a tömegbe. A borzalmas ordítás újra felverte az erdőt.

A tömeg a kocsi után vetette magát.

Az elvett fejszékét követelték vissza... Az ellenkezés nagy veszedelemet jelentett volna, a csendőrök tehát teljesítették a követelést és visszaadták az elkobzott fejszékét.

Ez a második támadás azonban már meggondolásra készítette a bizottságot. Semmiképpen sem volt tanácsos Lisza

község felé folytatni az utat, tehát eltértek Breaza község felé. A tömeg azonban gyanusnak találta ezt, újra a kocsi után vetette magát s most már fejszés örök sorfala között haladt tovább a kocsi.

MAGA A KÖZSÉGI BÍRÓ...

Az erdő szélén újabb riasztó meglepetés várt a bizottságra.

A községi bíró várakozott ott 100 fejszés lovasnak az élén.

A lovas bandérium közvette a bizottságot s elindította a felvétel. A falu törvénykezni akart...

Utközben azonban az indulatok egyre forrongóbbá váltak. A falusiak közül valaki fölvetette az eszmét, hogy el kell szedni a bizottságtól az összes aktákat, mert csak így lesz vége a dolognak. Hamarosan az egész tömeg az aktákért ordított s a bizottság újra válságos helyzetbe került. Leschner bírónak újra beszélnie kellett. Felolvasta az 1912-ben kötött egyezséget s aztán megmagyarázta nekik, hogy ő az aktákat odaadja ugyan, ha követelőznek, ezzel azonban nem érnek semmit, mert a törvényszéken minden aktáról másolat van. Csak azt érik el vele, hogy a törvényszék szigorát még inkább maguk ellen vonják.

A parasztok vezetői tanácskozni kezdtek. A bíró szavai láthatóan meghökkenette őket. Rövid tanácskozás után közölték a határozatot a bizottsággal:

— Hordják el magukat gyorsan és vigyék magukkal az aktákat is, de mindenkit agyonütünk, aki érdeinket bántani meri...

A kocsi újra elindulhatott. A bizottsági tagok és a csendőrök szorongatása azonban most már csak akkor oldódott fel véglegesen, amikor a szomszéd falu első házait

elérték. Természetesen nyomban értesítették a dologról a fogarasi ügyészséget. Jelentették azt is, amit a falusiak fölkelésével kapcsolatban megtudhattak.

A BÍRÓ, A PAP ÉS A JEGYZŐ IS...

Megállapították, hogy a községi bíró 15-án este kidoboltatta: büntetés terhe alatt minden épkézláb ember siessen a mérés tárgyát képező erdőrészbbe, mert ha kell, az átadást erőszakkal is megakadályozzák.

Megállapította a bizottság azt is, hogy a bíró mellett a pap és a községi jegyző is ellenállásra tüzelték a parasztokat.

Minderről jelentést tettek az ügyészségnek is, ahonnan a vizsgálóbíró és a csendőrkapitány azonnal a helyszínre siettek. A forrongás elnyomására azonban a rendelkezésre álló karhatalom kevésnek bizonyult.

Összevonták az összes szomszédos községek csendőrségeit, de még így sem merték felbenni a harcot a felzúgott községekkel, mert tartani lehetett attól, hogy vérengző harcra kerül a sor.

A csendőrkapitány erre Fogarásról kért kisegítő csendőrsztagot s ennek a segítségével

felfüggesztette a községi előjáróságot, letartóztatta a bírót és a többi izgatókat s beindította a büntető eljárást.

A pap ellen ugyanakkor a felettes egyházi hatóságoktól is megkérte a fegyelmi vizsgálat bevezetését. A voilai és a ludisori delegátusokat orvosi kezelésben kellett részesíteni, annyira összeverték őket a liszaiak.

Az erdőmérést azonban egyelőre felfüggesztették.

Matuska két új vasuti merényletet készített elő

Teljesen egyedül végezte a robbantásokat

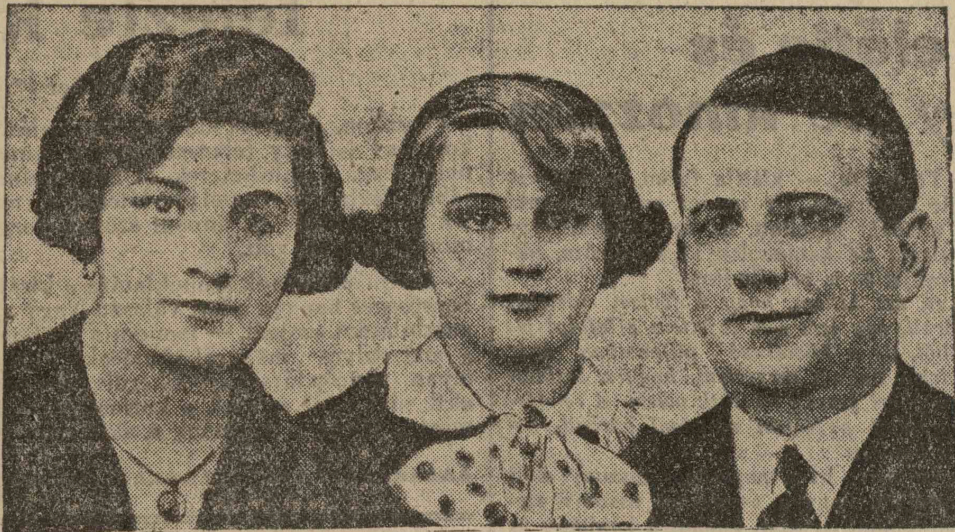
Bécs, október hó 17.

Miután a bécsi rendőrség a biatorbágyi, jüterbogi, neulenbachi és az anzbachi vasuti merényletek ügyében indított nyomozás adatait összefoglalta egy minden részletkérdésre kiterjedő jelentés-

Matuska végül még azt közölte a rendőrséggel, hogy amennyiben most le nem tartóztatták volna, rövidesen újabb merényletekkel döbbszabta volna meg a világot.

Előadása szerint minden előkészületet

A MATUSKA-CSALÁD

A biatorbágyi tömeggyilkos feleségével és leányával.

ben, azt lehetett hinni, hogy Matuska Szilveszter bécsi kereskedő bűnössége kétségtelen és már csak a büntetését kell felhajtani és az igazságszolgáltatás kezére adni.

Matuska azonban ma, szombaton délután még mindig új és szenzációs meglepetéseket szolgáltatott a bécsi rendőrségnek.

Vallomása, — feltéve, hogy ezúttal is nem hallgatta el az igazság jó részét — valóban megdöbbentő fordulatot jelent a sorozatos vasuti merényletek nyomozásának történetében.

Eddig ugyanis a rendőrség bizonyosra vette, hogy Matuska akár veselkedett szadista ösztöneinek kielégítésére, akár egy titkos terrorbanda utasítására is követte el a merényleteket, nem egyedül dolgozott, hanem bűntársak segítségét vette igénybe. Ezt a kombinációt a biatorbágyi merénylet ma délután tett újabb vallomása teljesen megdöntötte.

A mai kihallgatáson ugyanis Matuska meglepetésszerűen azt mondotta jegyzőkönyvbe, hogy úgy

a biatorbágyi, mint a jüterbogi, neulenbachi és az anzbachi merényletek elkövetése egyedül az ő lelkiismeretét terheli.

Bűntársai nem voltak egyik esetben sem. Az a titokzatos Bergmann, aki a titkos szekta alapítására rábirta és hipnotikus

befolyással a merényletek elkövetésére ösztönözte, nem létezik, s csupán az ő túlfutott fantáziájának kitalálása.

Meggett két külföldi merénylet elkövetésére. Az egyiket a Páris—marseillesi vasútvonalon, a másikat Ventimiglia olasz határállomás közelében követte volna el az ott közlekedő expresszvonatok ellen.

Matuska újabb kihallgatása alkalmával is teljesen feldúltan és zavarosan viselkedett. Újabb közlései azonban annyira

új megvilágításba helyezik a sorozatos vasuti katasztrófák miatt indított nyomozás adatait, hogy kihallgatását tovább kell folytatni. A bécsi rendőrség most elsősorban azt igyekezik kivenni Matuskából, hogy mik voltak az indító okai az egész világot megdöbbentő merényletek elkövetésére. A vizsgálat most már kétségtelennek tartja, hogy a merényletek rejtélye egészen az utolsóelőtti lánsszemig tökéletesen megoldást és világosságot nyert Matuska mai vallomásával. Csak az utolsó lánsszem hiányzik: még azt kell csak tisztázni, hogy mi indította Matuskát a merényletek elkövetésére. Erre azonban a bombák és pokolgépek mániákusa egyelőre adós maradt a válasszal.

Matuskát biztosan kiadják Magyarországnak.

A budapesti délutáni lapok értesülése szerint a magyar részről kért kiadatási eljárás pénteken indult meg hivatalosan is az osztrák hatóságok előtt. A budapesti sajtó bizonyosra veszi, hogy az osztrák szövetségi kormány eleget tesz a kiadatási kérelemnek és a bűnügyi nyomozás jegyzőkönyveinek lezárása után Matuskát minden fenntartás nélkül kiszolgáltatják Magyarországnak.

Újabb devizaszigorítás Csehszlovákiában

Prága, október 17.

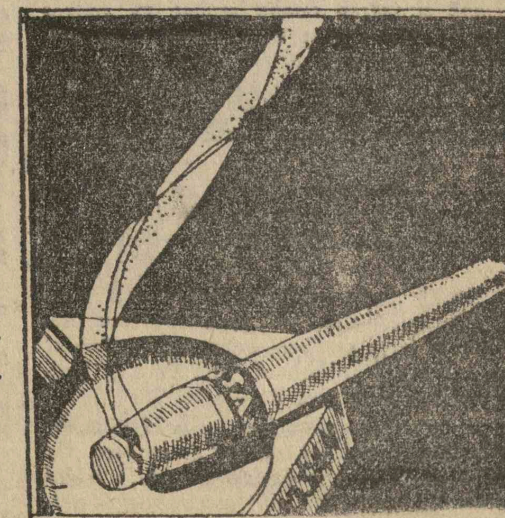
A csehszlovák kormány elrendelte a külföldi fizetőeszközök, valamint követelések kötelező bejelentését huszezer csehszlovák korona értékhatáron túl. Ugyancsak bejelentendő az október másodikára óta vásárolt külföldi értékpapírok jegyzéke, a melyek külföldi letétben vannak. A bejelentési kötelezettség csupán a köztársaság területén élő külföldi természetes és jogi személyekre vonatkozik. A büntetés ötvenezer csehszlovák korona és három hónapi fogház.

Dohányzók!

A „FUMOSAN” nevű új nikotinmentes borszivar, már mindegyre kapható.

Könnyű, kellemes aromájú. Ára 5 lej darabonként.

Gyilkoltam... de ártatlan vagyok

A RENDŐRKVESZTORNÉ ÉS RENDŐRLEGÉNY KÜLÖNÖS TÖRTÉNETE

Itélt az esküdtbíróság a szép Ugrinszky Greta felett...

Csernovic, október 17. Halotti csend támadt az esküdtbírószági teremben, amikor két szuronyos csendőr kíséretében Ugrinsky Greta asszony megindult a vádlottak padja felé. Ez a huszonkétéves, fiatal asszony, aki fekete ruhájában, arany- szőke hajával, kisírt szemével, úgy ül ott, a vádlottak padján, mintha minden mozdulatát mozi-operatőrök fényképeznék, azzal a váddal terheltén került az esküdtbírószág elé, hogy pontosan tizenegy hónappal ezelőtt a csernovici rendőrség épülete előtt revolverével ráldott Kozák Joan rendőrlegényre és amikor a súlyosan sebesült fiatalember bemenekült a rendőrségi épületbe, a fiatalasszony utána rohant és ott az összesereglett rendőrtisztek előtt még négy lövést adott le az áldozatára, aki három órával később, a kórházba szállítása után kiszenvedett.

„... Nem vagyok bűnös... én csak önök helyett végrehajtottam a megérdemelt halálos ítéletet...”

— Bűnösnek érzi magát? — tette fel a törvényszék elnöke a szokásos kérdést Ugrinszky asszonynak. — Nem... nem vagyok bűnös, — mondta alig hallható hangon a vádlott. — Igen, bevallom, hogy embert öltem, de ezért nem szabad önöknek engemet elítélni, mert én csak önök helyett hajtottam végre egy halálos ítéletet. — Mondja el összefüggően, hogy miért követte el a gyilkosságot? Az asszony újra csodálkozó pillantást vet az elnökre: — Nem volt gyilkosság, amit elkövettem... nekem azt az embert meg kellett ölnöm, hiszen hiába mentem volna oda önhöz elnök ur és hiába mondtam volna önnek, hogy tessék azt az embert kivégeztetni, úgy-e, kivégeztetett volna? Nekem azt az embert meg kellett ölnöm. Óh, Istenem... én tudom, hogy a törvén-

Annak idején a csernovici lapok napokon keresztül tárgyalták a rendőrség szemelátára lefolyt gyilkosságot, részletesen közölték a borzalmas jelenet minden fázisát, ahogyan az arany-szőke haju fiatalasszony szinte extázisban hadonászott a revolverével és amikor áldozata már vérbefagyva hevert a lábainál, még akkor sem lehetett a revolvert kicsavar- ni a kezéből. Mi volt az oka, hogy Ugrinszky Greta asszony, a csernovici rendőrkvesztor felesége, akit városzerte a legszebb asszonynak tartottak, elkövette ezt a borzalmas gyilkos- ságot? Minden szem a feketeruhás, arany-szőke- haju vádlott felé meredt, amikor a törvény- szék elnöke megnyitotta az esküdtszeki tár- gyalást és ezzel, ennek a tizenegy hónappal ezelőtt megindult drámának megkezdődött az utolsó felvonása.

nyek kegyetlenek. Amikor elhatároztam, hogy azt az embert megölöm, úgy terveztem, hogy egy golyót benne hagyok a revolver csővé- ben, hogy azaz az én elrontott életemet pusztító el... de lefogtak. Rám rohantak és ki- csavarták a kezemből a revolvert. Az elnök újabb szünetet kénytelen elren- delni, mert Ugrinszky asszony arcára szori- tott kezekkel zokogni kezd. Hosszu, kínos percek telnek el. Az esküdtek zavartan moz- golódnak a helyükön, ők ülnek legközelebb a vádlotthoz és megfigyelhetik, hogy a sze- rencsétlen asszony arcán egymásután gördül- nek le a kövér könnycseppek. Mintha egy mozdírdama utolsó előtti jelenetét vetítenék a zsúfolásig megtöltött teremben. Csak a szen- timentális, édeskés muzsika hiányzik, hogy az illúzió teljes legyen. És most a szőke fiatalasszony újra beszél- ni kezd:

Letérdeltem előtte és könyörögtem, hogy ne kinozzon

— Már a negyedik éve voltam Ugrinszky felesége, amikor észrevettem, hogy a férjem kezd elhanyagolni. Egy asszony hamar ész- reveszi, hogy a férje már nem szereti. Estén- kint különböző ürügyekkel elmaradt hazul- ról. Ebéd után, alig tettem le a kezéből az evő- eszközt, már felállt és sietett a kávéház- ba. Tisztában voltam azzal, hogy egy férfi szerelmét nem tudjuk mi, asszonyok, vissza- szerezni azzal, ha sirunk és lamentálunk. Ta- lán ha gyermekünk volna, újra visszanyer- ném a férjem szeretetét, mondtam magam- ban. Egyszer beszéltem erről a kérdéssel a férjemmel. Rámkiabált. Úgy összeesdött, mintha a rendőrkaszárnyában egy újonc rendőrlegény állt volna előtte. Letérdeltem előtte és úgy könyörögtem neki, hogy ne ki- nozzon, hogy ne hagyjon el, hogy várjon né- hány hónapig, hiszen lehetséges, hogy vissza fog térni eltűnt szerelme. És másnap reggel bekövetkezett a tragédia... Az asszony most már egészen hangosan be- szél. Az arca kipirul és az átélt emlékek ha- tása alatt szinte egész testében reszketni kezd: ...delelőt tiz órákor arra riadok fel, hogy palaki berugja az ajtót. A férjem volt. Lo- vagló ostar a kezében. A kezénél fogva von- zolt maga mögött egy fiatal rendőrlegényt.

„Még ma is, kimélet nélkül agyon tudnám löni”

Ujabb sirógörcs. Ujabb szünet. És amikor a vádlottat a szünet után bevezetik, az el- múlt tiz perc alatt szinte éveket öregedett. Megtörtén, vontatottan beszél. Elmondja, hogy az eset után ideglázt kapott. Hetekig ápolták a kórházban. És aztán külön lakást bérlet magának és... —... és elhatároztam, hogy azt az embert, aki megrontotta az életemet, aki ilyen gyalá- zatos hóhérszerepre vállalkozott, elteszem láb alól... — Kozák Joan rendőrlegényt akarta meg- ölni? De miért őt? Aki csak egyszerű esz- köz volt a férje kezében, miért nem a férjét? Az asszony lehajtotta a fejét és alig hall- ható hangon adja meg a választ: — A férjemet szerettem... neki mindent meg tudtam bocsátani, de azt az embert, aki olyan gyalázatosan a szemembe tudta págni a betanult hazugságait, aki szemrebbenés nél- küül azt merre rólam állítani, hogy... azt az

embert még ma is kiméletlenül agyon tudnám löni, itt önök előtt... A vádlott kihallgatása után felolvasták azt a jegyzőkönyvet, amit a tragédia után a kór- házban haldokló Kozák Joan rendőrlegény ágya mellett felvettek. A haldokló rendőr szinte szóról-szóra jegyzőkönyvbe diktálta az asszony elleni vádjait. — Nos asszonyom, — mondta az elnök, — mit szól ehhez a vádhoz, melyet egy haldok- ló emel ön ellen? Az asszony hisztérikusan rikácsolva adja meg a választ: — Hazugság... hazugság... ez az em- ber... De nem tudja folytatni, mert viharos siró- görcs vesz erőt rajta. Annaira rosszul lesz, hogy ki kell vezetni a tárgyalási teremből. AZ ESKÜDTEK ÍTÉLETE És most gyors tempóban pereg ez a furcsa dráma. Megjelenik a bírósági emelvény előtt

a férj, aki erős zavarral küzdve elmondja, hogy a meggyilkolt rendőrlegény felkereste őt az irodájában és a lelkiismeretére hivatkozva, mindent bevallott és neki, mint magasállá- su rendőrtisztviselőnek, a rend és a társa- dalom örének nem lehetett más kötelessége az elhangzott vallomás után, mint — sür- gösen előadni az önmagáról megfedekezett felelőségét. Sorban megjelentek a beidéztet tanuk, a kik az Ugrinszky házaspár családi életéről adtak felvilágosítást. A délutánt teljesen ki- töltötték a vád és védbeszédek és a késő esti órákban vonultak vissza az esküdtek, hogy

A pápa megszakította a diplomáciai érintkezést a spanyol kormányval

Madrid, október 17. Spanyolország és a Szentszék legfrissebb konfliktusában ma újabb fordulat történt. A pápa táviratilag rendelte vissza Tede- schini nunciust s egyben közölte a spanyol kormánnyal, hogy a köztársasággal minden diplomáciai érintkezést megszakít, az egy- ház jogai ellen elkövetett sérelmek és dur- na inzultusok miatt. A parlament azonban egyelőre zavartalanul folytatja az alkotmány előkészítésére vonat-

Károly király születésnapja

Az uralkodó elismerését fejezte ki Jorgának

Bukarest, október 17. Pénteken, az uralkodó születésnapját a kormány is nagy felkészültséggel ünne- pelte meg. A miniszterek délből Szina- jába utaztak és tisztelgő látogatást tet- tek a királynál. Az ünnepi szónok Jorga miniszterelnök volt. A miniszterelnök szónoklatára a király bensőséges hangon adott választ. Nagy vi- gasztalására szolgál, — mondotta, — hogy a mai súlyos megpróbáltatások között olyan munkatársakat sikerült kapnia, akik olyan jól értenek a kormányzáshoz, mint a jelenlegi kormány s akik nem ri-

kozó munkáját. Egy szakaszt iktattak az al- kotmányba, amely a házasságon kívül szüle- tett gyermekek jogait írja körül, olyanfor- mán, hogy egyenlő elbánást és jogokat bizto- sít számukra a törvényes házasságból szüle- tett gyermekekkel. Beiktat ak még egy szakaszt az alkotmány- ba, amely kimondja, hogy az ország területé- levő összes műkincsek nemzeti vagyont je- lenenek és az államnak bármikor joga van a történelmi jelentőségű műtárgyakat kisa- játítani. adnak vissza azoktól az áldozatoktól sem amiket az ország érdekében mindenkinek hoznia kell. Azután Jorgához fordult s a következő- ket mondotta: — Ön, akinek tulajdonképpeni hivatá- sa a történelem írása és tolmácsolása, most ezekben a nagyon súlyos és jelentő- ségteljes időkben került abba a helyzetbe, hogy csinálhassa is a történelmet. Azt a bizalmat, amit Önökre helyeztem, neu- osztja mindenki, de vigasztalodjanak az- zal, hogy erőfeszítéseiket és az ország ér- dekében végzett munkájukat a tárgyla- gos utókor majd értékelni fogja.

Ne kíséreltezzzen,

hanem menjen egye- nesen a VESTIS-hez, ahol garantáltan ol- csón és jól vásárolhat

A teljesítmény maximumát elérte a legta- kételesebb „LERESCHE” borotva- penge által.

FABRICATION FRANÇAISE

QUALITE GARANTIE

„EN VOGUE” Franciaországban.

Kérjen próba pengét ingyen Románia vezérkép- iselététől

NARCISSE H. BALTHAZAR

Bucuresti, 1. Str. Selari 17

Hírek

Bankettező versenyparipák

Híába no, lassanként mégiscsak megáll az ember esze, melán és szeliden szemlélve ennek a nyakatekert és fejetejére álló világnak a forgását. Nap mint nap olyan hírek érkeznek, amiknek a közönséges halandó józan ésszel semmiképpen nem tudja magyarázatot adni, nap mint nap olyan hírek érkeznek fel, amiknek a nyitját közönséges észjárás ember semmiképpen sem tudja megtalálni. Ma már bizonyára az utolsó kis írásgyerek is tudja, hogy ezen a nyavalyás sűrűtéken világválság van és olyan adadályok tornyosulnak az emberiség jövője elé, amiknek az elhárítására elégtelennek tetszik minden buzgalom, minden jóakarát és minden hősi erőfeszítés. Válság van a föld minden pontján ahol emberek élnek, s mint most Newyorkból jelentik, a válsággal egyedül az amerikai milliommok nem törődnek, akik legújabbban annak a divatnak hódolnak, hogy milyen költséges különköddéssel mulhatják felül egymást. A legújabb eset a milliomm Wíderer ötlete, aki örömeiben, hogy az idei löversenyzés legnagyobbb díját az ő lova nyerte meg, nagy bankettet rendezett, amelyre meghívta és felvezette versenystállójának valamennyi lovát is. Az ünnepi vacsora a Baltimore szálloda 19. emeletének disztermében zajlott le és a bankett alkalmára fénnyesre kefélt, kimanikürözött, szóval estélyi borbé öltöztetett lovakat liften vitték fel a feldisztelt és versenypályát szimbolizáló bankett-asztalhoz. Mialatt az ünnepi vacsora emberrészvevői a legfinomabb és a legdrágább ételeket fogyasztották, az alatt az inasok zabcsomagot szolgálták fel a versenyparipáknak.

A távirat nem számol be a továbbiakról, fel kell azonban tennünk, hogy a lovak a bankett további eseményein is résztvettek. Valószínűnek tetszik, hogy a nyertes versenyparipát az asztalról ültették és maga Wíderer milliomm ur közöntötte fel elsőnek. A lova bizonyára végig hallgatta a toasztot, utána két lábra állt, megrázta a sörényét, röhögött egy nagyot, majd hangos nyertéssel adta tudtára a lakmározó társaságnak, hogy megvan elégedve az ünnepléssel és hálában köszöni a felköszöntőt. Az sincs kizárva, hogy a nemes állatok alkalmazkodó szolgálatkész-ségükben pontosan annyit röhögtek és fojtott ált fogyasztottak, mint a kéllábuak, s hajnali négy órakor már holttrészen nyihogott valamennyi, dühös rugkapálózások közben szidalmazva a száraz törvényt, amely eddig megfosztotta őket az alkohol élvezetétől.

Nos, Wíderer milliomm uron és társain nem csodálkozunk. A lovat azonban, mint olyant, eddig nemes állatnak ismertük. Eppen ezért engedjük meg a banketten résztvevő versenyparipák, hogy csodálkozásunkat fejezzük ki azon, hogy nem állottak egy asztalhoz ülni azokkal az urakkal, akik ezt a bankettet megrendezték. Mert ahhoz aztán, hogy valaki ilyen emberekkel egyen egy táblát zabot, nem lögyomor, hanem emberi gyomor kell.

— Elfogató parancs a Kreditanstalt volt vezérigazgatója ellen. Bécsből jelentik: A Neues Wiener Extrablatt értesülése szerint a bécsi törvényszék ügyészége letartóztatási parancsot adott ki Fritz Ehrenfest, a botrányos körülmények között megbukott Kreditanstalt vezérigazgatója ellen, aki ezidőszent Párisban tartózkodik. A bécsi rendőrfőnök ezt a hírt egyelőre cáfolja, viszont a politikai vezetőségéniségek azzal erősítik meg, hogy a Kreditanstalt volt vezérigazgatójának letartóztatására a bécsi ügyészeg a rendőrség tudta nélkül adta ki a parancsot.

— MIHÁLY NAGYVAJDA, MINT ŐRSZÜLETNAPI. Színajából jelentik, hogy a király születésnapj ünnepségeinek során az uralkodó megadta Mihály trónörökösnek és gyulafehérvai vajdának az első katonai rangot. Ezek szerint a trónörökös őrszervezői rangban tagja a hadsereg altiszti karának.

Cukorbajosok

közölik azonnal pontos címüket, mert fontos és örvendetes hírt akarunk velük közölni:

Chocolat Suchard

București, Str. Traian 59/63.

— **Lelőttek egy pénzkihordót Bécs egyik kerületében.** Bécsből jelentik: Vakmerő rablásadás színhelye volt az osztrák főváros tizenharmadik kerületének egyik kis utcája, ahol két fiatalember lelőtt egy pénzes kihordót, mielőtt azonban kirabolhatták volna, az összereglő tömeg menekülésre kényszerítette őket. Hosszas hajszá indult meg a támadók után, akik közül az egyiket az üldöző rendőrök revolvorgolyója leterített, míg a másikat sikerült elfogni. Kiderült, hogy fivérek, Rachernek hívják őket. Egyikük egy dívatáruüzletben, másik pedig egy porcellánüzletben segéd. A pénzkihordó meghalt, az egyik Racher-fiu pedig életveszélyes sérüléseket szenvedett.

— **Bombamerénylet egy szociáldemokrata lap szerkesztősége ellen.** Kasselből jelentik: A Kasselen megjelenő Volksblatt című, szociáldemokrata lap szerkesztősége ellen pénteken reggel három bombamerényletet követtek el. A merénylők robbanóanyaggal és vasdarabokkal telt szivarasdobozokat helyeztek el a szerkesztőség aijtáa előtt s a kezdetleges pokolgépeket dróttal egymáshoz erősítve, egyszerre robbantották fel gyújtószírnór segítségével. A robbanás megtörtént, de csak ijedtséget és riadalmat okozott az épület lakói között. A pokolgépek szerencsére kicsiny mennyiségű robbanóanyagot tartalmaztak s ezért az anyagi kár jelentéktelen, az épület lakói közül pedig senki sem sebesült meg. A kasseli rendőrség széleskörű nyomozást indított a merénylők kézrekerítésére, mert bizonyosra veszik, hogy a szociáldemokrata lap ellen politikai bosszúból követtek el a bombamerényletet.

— **NYOLCMETERES AROKBA FORDULT KONSTANCA MELLETT EGY TEHERAUTÓ.** Konstancából jelentik: Sulyos autószerencsétlenség színhelye volt a Konstancából kivezető Pantelimos-országút. Egy teherautó, a melyen többen ültek, kormánytörés következtében egy nyolcméteres árokba fordult és maga alá temette utasait. Gheorghe Ioanciu, az autó tulajdonosa, szörnyethalt, míg a sofőr és az egyik utas súlyosan megsebesültek.

— **FÖBELŐTTE MAGÁT ROMÁNIA VALAHA LEGGAZDAGABB PETRÓLEUMFÖLD TULAJDONOSA.** Bukarestből jelentik: Dumbavita megyében lévő birtokán tegnap este vadászfegyverével föbelőtte magát Costica Campeanu, aki valamikor egyike volt Románia leggazdagabb petróleumföldtulajdonosainak. Campeanu Creditul Minier részvényekbe fektette vagyonát, amely az utóbbi időben elértéktelenedett. A jelentős veszteségek kedvtelentették el Campeanut annyira, hogy öngyilkosságra határozta el magát.

— **ARGETOIANU JELENTÉST TETT A KIRÁLYNAK.** Tudósítónk jelenti: Duca kihallgatása után az uralkodó újra Argetoianut fogadta, aki a kiadott hivatalos jelentés szerint, ismertette azokat a gazdasági törvénytervezeteket, amiket az általános gazdasági válság leküzdése és az általános jólét emelése érdekében dolgozott ki a kormány gazdasági bizottsága. Jelentés szerint a törvénytervezeteket a király is helyeselte.

— **AUSZTRIA SEM MEGY AZ OLYMPIASZRA.** Bécsből jelentik: A Los Angelesben 1932-ben tervezett olimpiász, úgy látszik az általános gazdasági válság áldozata lesz. Magyarorszá és Hollandia után most az osztrák sportszövetség hozott egyhangú határozatot, mely szerint nem küldi ki versenyzőit az olimpiászra. Az osztrákok lemondó határozata abból a megfontolásból született, hogy a sulyos gazdasági viszonyok között sem állami segélyezésre, sem társadalmi gyűjtés sikerére számítani nem lehet. Célravezetőbbnek tartják, ha a már tartalékolat összegeket az ausztriai sportélet fejlesztésére fordítják, mintha néhány versenyző részére vasúti és hajójegyet váltanának. — Sportszempontból ez feltétlenül igaz is. A határozatot közzétették az amerikai olimpiai bizottságnál.

— **RÁDIÓVEVŐKÉSZÜLÉK, MELYNEK ÁRA CSAK 9500 LEJ.** Népszerű készülék, a szó szoros értelmében, amely az alacsony árat, a magasértékű kvalitás előnyével egyesíti! A Philips „930 A” vevőkészülék és hangszóró kombináció, 4 csövel dolgozik, ebből egy egyengető cső; ezek szerint teljes vevőapparat, melynél nincsen szükség összekötő vezetékre, vagy zsinórokra s amely minden további nélkül a világítóhálózatba kapcsolható. A „930 A” kivitel forgóáramhálózatnak, a „930 C” egyenáram részére készült. A csövek magasabb száma folytán a vevőkészülék olyan érzékeny, hogy nem csak a helyi, vagy környékbeli vevők, hanem sok erős európai nagy leadóállomás visszaadását lehetővé teszi és így valóságos univerzális népvovőkészülékké válik, amely magas követelményeknek is megfelel. Négy különféle antennakapcsolás lehetővé teszi, hogy a készüléket bármilyen antennafajttával kapcsoljuk. A készülékhez két hangszórót is kapcsolhatunk, ami azt jelenti, hogy a rádiózenét egyszerre két teremben is közvetíthetjük. Egészen természetes, hogy a vevőkészülék gramofonlemezek játszására is alkalmas. Az apparátus beállítását megkönnyíti a belülről megvilágított skála és az indítógomb is, amely szabadon futó precíz-beállító fölött dolgozik, egyszerűsíti a hang-beállítást és a laikusnak

is lehetővé teszi a rádiókészülék beállítását. (be)

— **A halászlé felügyelőség 15 millió panamája.** Bukarestből jelentik: A tulceai ügyészeg nyomozást indított az állami halászlé felügyelőség ellen, amelynek tisztviselőkarában a gyanu szerint nagyszabású panamák történtek. Az állam kára állítólag több mint 15 millió lej.

— **A BUDAPESTI BANKRABLOKAT ÁTADTAK AZ ÜGYÉSZSÉGNEK.** Budapestről jelentik: A szabadságtéri bankrablás, Ondi Sándor és Bónya József nevű péklegény hőseit és közös barátjüket, Papp Mancit, a rendőrség ma délelőtt 10 órakor adta át az ügyészegnek. Ügyük tárgyalására a statáriális bíróság három napon belül ül össze. A két péklegény feltűnően vidáman viselkedett.

— **GYANUS EMBEREKET FOGTAK EL A MÁRAMAROSI VISÓVÖLGYÖN.** Máramaroszigetről jelentik: A határmenti Visóvölgy községben a rendőrség három gyanus külsejű egyént tartóztatott le, akiknél nagyobb mennyiségű dinamitot és ekrazitot találtak. A tartóztatottak közül kettő német, egy pedig magyar nemzetiségű. A rendőrség véleménye szerint az ekrazit orosz eredetű. Megmotaásuk alkalmával zsebeikben különböző térképeket találtak, amiből arra következtetnek, hogy közülük van a biatorbágyi merényletben. Neveiket a nyomozás érdekében egyelőre nem közli a rendőrség.

— **Tisztviselőtragédia.** Marosvásárhelyről jelentik: Szánthó Kálmán harmincnyolceves pénzügyi tisztviselő kedden reggel eltávozott otthonából és azóta nem tért vissza. Kétségbeesett családja a rendőrségen tett jelentést mert attól félnek, hogy a tisztviselő, akit október elsején nyugdíjaztak, öngyilkos lett. Vele együtt eltűnt a revolvere is. Többször hangoztatta eddig is, hogy végez magával. A nyomozás mindeddig még eredménytelen.

— **MAROSVÁSÁRHELYI HIREK.** Tudósítónk jelenti: A Székelyföldi Iparmúzeum vezetősége azzal a tervvel foglalkozik, hogy december hó folyamán ipari kiállítást rendez. Elsősorban háziipari és kisipar kiállítása lesz ez és a vezetőség már most kéri a kisiparosokat, hogy a muzeum kiállítására minél nagyobb számban jelentkezzenek. — A monopól és csendőrség körítelte a környékbeli falvakban razzáit tart, hogy a bélyegezetlen kártyákat, öngyújtókat és az engedélyezetlen fegyvereket elkobozzák. Radnót községben ejtették meg az első razzáit, ahol Pótken vendéglőst három kártyacsomóért, öt darab öngyújtóért és hétszázötven gramm puska-porért tizenöt ezer lej pénzbírságra, Boldizsár Mártonat hét bélyegezetlen kártyacsomóért, három öngyújtóért, egy vadászfegyverért, huszezer lejre, Kiss Jenőt egy revolverért öt ezer lej pénzbírságra ítélték. A házkutatásokat folytatják. — A marosvásárhelyi rendőrség őrizetbe vette Algeorghen Vasilet, az itteni betegsegélyzőpénztár igazgatóját, akit azzal gyanúsítanak, hogy részes abban a nagy maroshévízi sikkasztásban, amelyről annak idején beszámoltunk. Ismeretes, hogy ép az igazgató volt az, aki az első rovacsolást megejtette a maroshévízi kirendeltségnél, a mely után sokáig eltitkolta, hogy Pandean pénztáros két és fél millió lejt sikkasztott el, a vizsgálat folyik.

— **LETARTÓZTATÁSA PILLANATÁBAN LE AKARTA NYELNI AZ OKMÁNYBÉLYEG-BÜNYILEKET KRÉMER LIPÓT MÁRAMAROSSZIGETI FIÁLELMBER.** Máramaroszigetről jelentik: Részletesen beszámoltunk arról az okmánybélyegcsalásról amelyet a szatmári hatóságok lepleztek le és amelynek egyik bűnöse Marina Andrei máramaroszigeti járásbíróági jegyző Marina a vizsgálóbíró előtt beismerte, hogy a járásbíróági aktákról leszedte a bélyegeket, majd büntetésül megnevezte Krémer Lipót ügyvédhojtárt, dr. Bota Gergely máramaroszigeti ügyvéd alkalmazottját. Krémer éppen a törvényszéki épületben tartózkodott Marina vallomása alatt és így rögtön le is tartóztaták Krémer a

letartóztatás pillanatában megpróbálta a nála lévő okmánybélyegeket lenyelni, ebben azonban a rendőrtiszt megakadályozták. A Krémer lakásán tartott házkutatás során két üveg kloroxid-oldatot találtak, amellyel Krémer az okmánybélyegeken lévő pecséteteket szokta eltüntetni. A nagyszabású bűnygyben hír szerint egy román ügyvéd is koinpromittálva van.

— **SÁNTHA FERENC TÁROGATÓMŰVÉSZ BRASSÓI HANGVERSENYE.** Most tartotta meg hangversenyét szépszámu közönség előtt Sántha Ferenc, a közismert és népszerű brassói tarogatóművész. Hangversenye műsorán ősrégi magyar egyházi énekek és népdalok mellett hallottunk szép román és német dalokat is, továbbá egészen modern darabokat is. A tarogató sajátos hangszínezete természetesen a magyar dalok s különösen a kurucok nótaköltésének gyöngyeinek előadásában érvényesült a legszebben, de azt sem lehet kétségbevonni, hogy az egészen modern, a jazz-zenekarok hangszereire elgondolt darabok is egészen eredeti és új színezetet nyertek a tarogaton. A hangverseny közönsége Sántha Ferencet sűrűn megtapsolta és a hangverseny végén melegen ünnepelte a nem mindennapi élvezetért. A zongorakisérletet Sinke zongoraművész látta el teljesen kifogástalanul és stílusosan.

— **A brassói rendőrség hírei.** Vasárnapról-hétfőre virradó éjjel Paraschiva Polorog zernesti lakos csürje ismeretlen okokból kigyulladt. A kár százezer lejre rug. A rendőrség megindította a nyomozást. — Tegnap este a brassói rendőrség városszerzte razzáit tartott, a melynek eredményeképpen számos igazolvány nélküli egyént és rendőri felügyelet alatt álló nőt kísért be.

— **„A VARÁZSKERINGŐ”** premierje a brassói Modern mozgóban. A film főszereplője Maurice Chevalier, a párisi nők kedvence, a többi szereplők szintén franciák. Ez a körülmény egyéni varázst ad a filmnek, a francia szereplők temperamentuma, a játék pezsgő, francia pikantériával és élettel teli tempója, hamisítatlan izelítőt ad a párisi kabarek és színházak művészetéből és sikeresen kapcsolja össze a francia temperamentumot a bécsi szentimentalizmussal. Így hatnak elsősorban az utólrhetetlen bájjal előadott Strauss-dalok. A film sokat ad, érdekes mesét, sok humort és főleg egyéni alkotást Chevalier részéről, aki a fess főhadnagy szerepében sokoldalú művészetét és dertis humorát a legkedvezőbb oldalról mutatja be.

— **ELŐADÁSOK A BRASSÓI KATOLIKORBEN.** A régi szokáshoz híven, az idén is megismétli a Kath. Kör vezetősége az ismeretterjesztő előadásokat. Az első előadást folyó hó 17-én dr. Péter Antal apát-plebános ur tartja, melyre tisztelettel meghívja tagjait és az érdeklődő közönséget a Kör vezetősége. (e)

— **BRASSÓI ORVOSI HIR.** Dr. Bentia v. közközházi orvos, gyakorlóorvos és bőrgyógyász, (spec. a budapesti, gráci és berlini egyetemeken), Brassó, Mester-utca 11. (Bologna) sz. alatti házában új rendelőt nyitott. Rendelés: belső, sebészti, női, bór és nemi (vér) betegnek, naponta 11—1 és 3—5-ig.

— **MEGHÍVÓ.** A brassói református Nőszövetség vasárnap, október hó 18-án délután 6 órakor a belvárosi református templomban rendezi első vallásos-estélyét, érdekes programmal. Beléptidij nincs. Perselyadományokat a református Aggmenház létesítésére fordítjuk. Mindenkit szeretettel várunk. Rendszég.

— **KONGRESSZUST TARTANAK A NYUGDIJASOK.** Bukarestből jelentik: A Romániai Nyugdíjasok Szövetségének vezetősége rendkívüli gyűlést tartott, amelyen bejelentette, hogy november 8-án országos kongresszust tart Bukarestben. A kongresszus célja az összes nyugdíjasok tömörítése, a nyugdíjaztatási eljárás egyszerűsítése és a nyugdíjilletékek pontos fizetésének keresztülvitele. A vezetőség leszögezte, hogy a szövetségnek politikai célja nincs ugyan, de kellő esetben, minthogy a nyugdíjasok Románia választóinak egyhatodát képezik, kellő erővel tudnának fellépni.

MODERN MOZGÓ BRASSÓ

Tel. 518.

Szombaton és vasárnap is a diadalmas sikerű világláger filmoperettünk:

Varázskeringő

(A NEVETŐ FŐHADNAGY)
Maurice Chevalier-rel

Strauss Oszkár halhatatlan operettje LUBITSCH zseniális rendezése teszi különleges attrakcióvá a filmet.

Magyar feliratok.

Vasárnap d. e. 11—1-ig
MATINE

10—15 lejes
helyárakkal

Következik: Németül beszélő éneklő
VILÁGATTRAKCIÓNK

„A KONCERT”

Főszerepben: Olga Tschechova, Ursula Grabley, Walter Janssen, Oskar Karlweiss.

Hermann Bahr világhírű vígjátéka nyomán. tele énekkel, táncsal, zenével. Gyönyörű szabad felvételek.

Két óras mulatás.

Harold Lloyd legjobb
hangosfilmje
a „SUSZTERPRINC”

— A PREFEKTURÁNAK JÓ, A FALU-
NAK AZONBAN NEM JÓ. Tudósítónk jelen-
ti: A csíkszéki választott tanácsot a vár-
megyei prefektúra feloszlatta és a község
kormányzatát ideiglenes bizottságra bízta. A
feloszlátott tanácsban jómódu gazdaemberek
ültek. Annak idején az a gondolat vitte őket
az előtérbe, hogy vagyonukkal is felelnek
működésükért. Így akarta a falu közvélemé-
nye. A most kinevezett interimár bizottság
tagjai közül viszont kettőnek semmi vagyona
nincs, a harmadik pedig évek óta perben
áll a községgel. A prefektus tehát nem törö-
dött a falu elgondolásával, hogy olyan embe-
rek kerüljenek a falu élére, akik cselekedé-
sükért vagyonukkal is felelni tudnak. A pre-
fektusnak jók voltak a vagyontalanok is, a
falunak azonban nem jók. A falu panasszal
élt a kinevezés ellen s ragaszkodni kíván
eredeti elgondolásához, mert nagyon jól tud-
ja, hogy a mai viszonyok között csak az jó,
akinek van féltételezője.

★ **SPECIALIS GYERMEK-RUHA-SALON**
vállalja a legizlésebb gyermek-ruhák készí-
tését. Salon Baby, Bukarest, Lipscani 19., II.
em. jobbra. (b)

— **Betörték a nagykőhavasi turistahá-
za.** F. hó 16-án, pénteken hajnalban is-
meretlen tettesek betörték az új mene-
dékház nagytermében és onnan mintegy
huszezer lej értékű holmit, többek kö-
zött egy Polidor védjegyű patefont,
mintegy ötven lemezzel, egy kisebb pénz-
kasszát 3000 lej készpénzzel és na-
gyobbmennyiségű trafik és cukorárut el-
loptak. A csendőrség megindította a nyo-
mozást s elsősorban ama két turistaruhá-
ba öltözött egyén iránt érdeklődnek, a
kik pénteken kora reggel a Nagykőha-
vasról, hátukon szokatlanul nagy és
megterhelt hátizsákkal jöttek le a Ma-
lombdombról. A turistaegyesület vezetősé-
ge kétezer lej jutalmat juttat annak, aki
a tettesek biztos nyomára vezet.

★ **Dr. Papp Béla orvos,** a budapesti
Uj-Szent János kórház volt orvosa több
éves orvosi gyakorlattal rendelésért Bu-
karestben tovább folytatja. Strada
Besarabia fost Accident 31 sz. a. Ren-
del: d. e. 8—11, d. u. 3—8-ig.

— **A TULFIGYELMES FÉRJ.** Sok
vállalkozó indítottak meg már azért, mert
az asszony — joggal vagy jogtalanul —
azt panaszkolta, hogy a férje elhanyagol-
ja. De hogy egy asszony azért hagyja
el a férjét, mert túlhalmozza ajándékai-
val és együtt mulatozott vele éjjeli klu-
bokban, ezt az egészen újszerű válságot
Humbert Dodge Marion, egy huszon-
egy éves amerikai nő találta ki, aki a
napokban jelent meg a csíkszéki tör-
vényes és kérte házassága felbontá-
sát a következő megokolással: „Férjem
házassági eszményképe az éjjeli klu-
bokban való mulatozások szakadatlan
sorában nyilvánult meg. Házasságunk
hat hónapja alatt valóságos elhalmo-
zott ajándékokkal és virágokkal. Or-
chideákat kaptam a frösztökhöz, az
ebédhez, a vacsorához. Végül megun-
tam a dolgot és minthogy nem hagytam
abba ezeket az üzemeket, elválok tőle”.

★ **DR. MÓZES ARANKA** belgyógyász és
gyermekorvos, Bukarest, Str. Justitie 64. sz.
alatti rendelőjében d. u. 3—5-ig rendel.
Quarzfénykezelés. (Str. Antim sarok, 1. sz.
autóbusz). (b)

— **Vulpeanu előtt kihirdették a letar-
toztatási végzést.** Budapesti jelentik: A
Béla-utcai főkapitányságon kihirdették a
letartóztatási végzést Vulpeanu Augusz-
tin harminchárom éves besztercei tán-
csmestér előtt, aki tudvalegleg október ele-
jén Apahida mellett meggyilkolta Greavu
Flavius tizenhétéves diákot. A gyilkos
táncmestert délután már át is szállították
az ügyészség fogházába.

★ **ORVOSI KÖRKÖZBŐL.** Dr. Binder
Richard, az összes gyógytudományok orvosa
és tüdőbetegségek szakorvosa, rendel délután
2—5 óráig, Brassó, Buzasor 2. Röntgen-
diagnostika (be)

PAGLIANO SZIRUP

Készíti:
**Prof. GIROLAMO
PAGLIANO, Firenze**
(Olaszország)

Folyékony,
poralakban,
kapszulákban!

Legjobb, leghatásosabb vér-
tisztító szer, mely tökéletesen
ferőtleníti a beleket, azok iz-
gatása nélkül helyes adagolá-
sban azonnali hatással meg-
szünteti az eldugulást. Leg-
jobb övszer a kövszény, rák-
és bőrbetegségek ellen. — Cé-
lunk minden gyármányán fel-
tűnően látható védjegyük,
kék alapon rajzolt szalag a
készítő névvel.

Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogériában.

Romániai
vezérképviselő: **VITTORIO SARTORELLI**
BUCUREȘTI
Strada Voda—Garagea 10.

— **Szenvedő nőknél a természetes „Fe-
renc József” keserűvíz könnyű, erőlködés
nélkül való belkiürülést idéz elő és ezál-
tal sok esetben rendkívül jótékony ha-
tással van a beteg szervekre. A női be-
tegségekre vonatkozó tudományos iroda-
lom több megalkotója írja, hogy a Ferenc
József viz kitűnő hatásáról a saját kísér-
letei alapján is alkalmá volt meggyőző-
dést szerezni. A Ferenc József keserűvíz
gyógyszertárakban, drogériákban és fü-
szerüzletekben kapható.**

— **Oktober 21-re összehívták az osz-
trák parlamentet.** Miklós szövetségi elnök
pénteken kiadott kéziratával az osztrák
nemzetgyűlés őszi ülészakát október 21-
re összehívta. Ezzel egyidőben az eddig
betöltetlen pénzügyminiszeri tárcára
Weidenhofer szociáldemokrata képviselő
nevezte ki.

— **CSAK NEM NYUGSZIK A CSIKKARC-
FALVI BOTH.** Tudósítónk jelenti: A maros-
vásárhelyi táblai végzés, amely a csikkarc-
falvi közbirtokossági vezetőség ellen indított
büntügyi hajszát beszüntette, igen meglepte

Bothot, a hajszát indítóját. Viszony azért Both,
hogy ne essék kétségbe s azért tölte tele
Vasu ügyvédnek a zsebet a köz kárára, hogy
szorult esetekben hasznát vegye az ügyvédi
fifikának. Megtanácskozta tehát az ügyvéd-
del a dolgot s ketten kisütötték, hogy nincs
semmi baj, magánaton is lehet folytatni az
ügyet, ha már a tábla más véleményen van.
Beadtak tehát egy kérvényt a törvényszék-
hez és kérték, természetesen a közbirtokosság
névében, a beadott főljelentések ügybeni fő-
tárgyalás gyors kiűzését. Időközben azon-
ban sikerült összeülnie a közbirtokossági köz-
gyűlésnek, mely rövid uton menesztette
Bothot és visszavonta Vasutól az ügyvédi
megbízást. Ez már nehezebb fordulat volt,
de Vasu dr. itt is megtalálta a kivezető utat.
Both most már mint magánadvó lép föl,
fenntartja összes eddigi vádjait s nyolc és
fél millió lejes kártérítési igénnyel lép föl,
— a közbirtokosság javára. Vasunak tehát újra
van dolga. Ő mindenképpen jól jár. Bothon,
vagy a közbirtokosságon, de megkeresi a ma-
ga ügyvédi költségeit, ami nem lesz éppen
megvetendő dolog, ha a nyolc és fél millió
lejes kártérítési keresetre gondolunk. Az új

főljelentés ügyében a törvényszék a tárgya-
lást október 20-ra tűzte ki s negyven tanu-
idéztet be. Drága pör lesz tehát, ami a köz-
birtokosságot, ha egyébert nem, hát idegesít-
heti azért, mert Vasu ügyvéd mindenképpen
levetkezteti Bothot azelőtt, mielőtt a közbir-
tokosság kártérítési igénye felhajtható len-
ne.

— **HOOVER ELNÖK 884 FOGAT**
Amikor Hoover elnök legutóbb St.
Louisban fogat volt kénytelen húzatni,
dr. Mills fogorvoshoz fordult. Néhány
nappal később a fogorvos egy gyűjtő
megkérte, hogy adja el neki a kihúzott
fogát tíz dollárért. Pár nap múlva szá-
mos amerikai városból kapott a fogor-
vos leveleket, amelyekben 150—500 dol-
lárért igérték neki az elnök fogáért. A
rapasz fogorvos erre ingyen huzta ki
pácienseinek a fogát és összesen 884
Hoover-fogat adott el. A család akkor
derült ki, amikor egy különösen fana-
tikus gyűjtő, aki az elnöknek már har-
minckét fogát gyűjtötte össze, a fog-
orvostól a harmincharmadik fogat vette
meg.

VÉCSEY ZOLTAN:

A SIRO VÁROS

Egy nagy család lesz az emberiség és
nem lesznek frontok, nem lesznek
ölombányák, amelyekből emberi rab-
szolgák azért kinlódnak ki a piszkos fé-
met, hogy más emberek gyilkos fegyve-
reket gyártsanak belőle.

Pista, amikor az utca nedves levegőjé-
re ért, összebörzongott és betegnek, ösz-
szetörtnek érezte magát. A mámoros
éjszaka erkölcsi undora elemi erővel tört
fel benne és futni, menekülni szeretett
volna. Irigylte az öreget mániákus hi-
téért, a szenvedések kohójában izzóvá
vált benső fanatizmusáért, amellyel
most már feléje kerülhet a gyakorlati
élet minden piszkának, hitványságának.
De hát ő nem hisz semmiben és nincs egy
érzelem a lelkében, amelyet tisztán, mo-
csoktalanul tudott volna megőrizni.

Lábai automatikusan vitték. Bódultan
lépett szobájába és levetette magát a
diványra. Fejét a párnába furta, fülei
tompán zugtak, mintha távoli harangok
kongottak volna üresen, lélek nélkül.
Fáradt volt minden tagja, mintha ólom
nehezdedt volna rájuk, de álmom nem
jött szemére.

— Felejteni, mindent felejteni — a ré-
szeg asszonyfá jdalmas sikoltása hasított
belé. — Igen, mindent felejteni kellene,
mindent előlöröl kezdeni. De hát lehet-
séges ez? Elfelejtethi-e négy esztendőnek
szörnyű élményeit, a kolerás vonatot,
amelyről percenként hajigáltak le a hul-
lákat, a szétszaggatott testeket, a testi és
lelki szenvedéseknek fojtogató ulyát, a
biünnöknek tengerét, amely mindenkit el-
borított, szabadulhat-e ettől a szörnyű
terheltségtől és kezdhet-e új, gondtalan
életet, mintha semmi sem történt volna?
Magához láncolhat-e egy ártatlan, tisz-
ta lelket, aki szent bizalommal akar
hozzákapcsolódni, hogy a szeretet és
erény tiszta hajlékát építsék fel együtt?
A biünnös éjszaka élményei undorral öl-
tötték el és ezt a szennyet nem tudta lel-
kéről lemosni. Oh, ha kis gyermek le-
hetne újból és mint akkor, amikor csinyt
követett el, anyja ölébe temethetné fűr-
tös fejét és könnyekkel áztatná le
kis szívének kínzó fájdalmait. De köny-
nyei nincsenek, csak maró önkínzás
égeti és úgy érzi, hogy nem tud hinni,
nem tud akarni. Hát honnan vegye a
hitet az új élet felépítéséhez? Oh, hogy
irigylt az a szegény, bolond öreg em-
bert, aki az ölmébánya mélyén meghib-
bant lelkébe egy messzianisztikus hit
varázsát szivta be és most tud a reális
élet minden piszkán, olyan világot akar
kiepíteni önmagában és öveiben, amely
nem a világról való...

Ott feküdt lélektelenül, elernyedten, a
percek multak és kínzó lelki fájdalmak
nem enyhültek. Odakünn szürkülni kez-
dett, a délután világossága hamuszürkő-
be ment át, szemben az ablakával ki-
gyultak az izzó lámpák. Fel kellene kel-
ni és az irodába menni, hogy beülje ma-
gát a munkába, de valami nehéz erő
fekvőhelyéhez bilincseli. Mi értelme an-
nak, amit most dolgozik? Olyan felesle-
gesnek érzi magát, hogy ki szeretne sza-
kadni a világból.

— Valaminek jönnie kellene, valami
nagy, váratlan dolognak, ami felragad-
jon, elsodorjon, hogy ne tudjak gondol-
kodni, hogy megszabaduljak ettől a
pokoltól.

Fáradtan tápáskodik fel és a városá-

za felé halad. A tanácsterem ablakai vi-
lágosak.

— Újból tanácskoznak és újból hatá-
rozatokat hoznak, amiknek semmi értel-
mük, mert senki sem hajtja őket végre.
Az emberek egyesített ereje sem elegendő,
hogy a végzetet feltartóztassa rohanó
utjában.

A tanácsterem ajtaja félig tárva volt
és zürzavaros lármá ömlött a folyósóra.
Éles, szenvedélyes hangok, amelyek kao-
tikus gömböbe omlanak és a kétségbeesés-
nek, elkeseredésnek, fájdalomnak, lo-
bogó haragnak hanggömbje lefelé zudul
az ócska piros szőnyeggel borított lép-
csőkhöz. Nehéz pára száll ki az ajtón,
meggyőztört embertestekből kiizzadt sa-
vanyu gőz, amelyet maróvá tesz a kapa-
dohány ize.

— Soha, soha a várost soha oda nem
adjuk, — sikolt ki egy éles tenor a
gömbből. Pista belép a terembe, amely
zsfuolásig telt meg. Még a kályha tete-
jén is ül valaki, a szolnai vörös brigád
parancsnoka trónol ott bekecsben, hu-
szársapkával a fején és lábaival szven-
délyesen döngöti a vaskályha oldalát.
Megáll az ajtó mellett és körülnéz. A
pódiumon Bognár Miklós ül, mellette a
hadtestparancsnok, aki egy térképet ter-
ített maga elé és ceruzájával szórako-
zottan játszik a tékép felett.

Bognár most tompa, szintfelen hangon
referral.

— A munkástanács és a katonatanács
ülésén szótöbbséggel keresztülment az a
határozat, hogy a munkásság és a ka-
tonaság lemond a város védelméről, azon-
ban hajlandó megvárni a nemzeti tanács
határozatát és ha a polgárság képvisé-

lői a fegyveres védelem mellett dönt-
nek, akkor a munkásság is fegyvert fog.
A polgári padosorokból heves, éles ki-
áltás harsan fel.

— Árulók!
Bognár Miklós öklével az asztalra
csap.

— Itt nincs szó árulásról! Tudja meg
az ur, hogy én és elvbarátaim közül töb-
ben azt az álláspontot képviseltük, hogy
a várost az utolsó csepp vérig, az utolsó
patronig védelmeznünk kell. Csak a mi
fellépésünkre ment keresztül a határo-
zat úgy, hogy megvárjuk a nemzeti ta-
nács döntését... Mert jegyezzék meg,
hogy a város megvédését nem lehet csak
úgy csinálni, ahogy az urak elgondolják.
Most már nem küldhetik a munkásokat
és parasztokat a lövészárókba, hogy azok
fedezzék a várost, amíg önként itt ny-
gottan csinálhatják tovább kis üzlete-
iket. Ha fegyvert kell fogni, akkor min-
denkinek ott kell lenni a sorban.

A szinagagató emelkedett fel az utol-
só padban. Most nem volt semmi pör
benné, egyszerűen, a szív bensejéből sze-
kadott fel a szó:

— Menjünk!

De a szónak nem volt nagy vissz-
hangja. Üres szemekkel bámultak meg-
guk elé a nemzeti tanács tagjai és lát-
szott rajtuk, hogy minden tájékozódás
elvesztettek.

— És a kormány? — kiált fel szin-
sírva egy keserű hang. — Miért nem vá-
delmezi a kormány városunkat?

— Amikor a cseh parlamenten dé-
előtt felkeresett, azonnal felhívtam a
hadügyminisztert. A kormány egyetlen
katonát sem adhat, de elvből nem is ad-

Brassó, Tehénpiac

4

ARGUS
reklam

Jegyezze meg jól ezt a címet!
Ezen a helyen folytatódik az

ASCHER TESTVÉREK

cég végkiárusításából visszamaradt
cikkek eladása. — Ön nagyon jól emlékszik még arra,
hogy az ASCHER Testvérek cégnél mindig izléses, divatos
modern anyagot vásárolhatott olcsón. Ugyanezek a kiváló mi-
nőségű áruk kerülnek most mélyen leszállított árban el-
adásra. Ön beszerezhet: ruhák-
köppeny-, kabátszöveteket,
minden minőségű selymet, vász-
nakat minden szélességben,
függöny, szőnyeg, butorszövet,
sezonterítő, paplanokat és
matracokat stb. stb. — Mi-
előtt vásárol, — saját érde-
kében — keresse fel ezt az
üzletet vételkényszer nélkül!

Romániában minden tizen-nyolcadik ember hadikárosult

1 millió 200 ezer ember követeli az államtól a beinkasszált hadikárpótlékok kifizetését 6 milliárd reparációs összeg elünt az államháztartás mechanizmusában

Megmozdulás szétlőtt, háborus romok fölött

Bukarest, október 17.

A hősi halottakat megsiratták a néptelen katonának pedig emlékoszlopot állítottak: ez a háborus kegyelem szimbóluma.

A félholtak, akiket csonka testrészeik után „invalidusoknak”, hadirokkantoknak neveznek, még nem kaptak szobrot. Csak vízfecsendőt a nyakukba, valahányszor srápnélles tüdejükkal és tátott szájaikkal az éhséget átkozva, jogaikat jöttek követelni.

Végül pedig az embermészárlás harmadik és utolsó válfaja: a hadikárosultak hatalmas lömege, amely most készül magának szobrot emeltetni.

Mert az államkassza védvartát, a pénzügyminisztériumot, hónapok óta 1 millió 200 ezer román alativáló attakirozza a hadisarc morcsáért, amit a békeszerződések diplomatikus megfogalmazói ítéltek oda a világháború anyagi halottainak. A háborus károsultak túlméretlenek és komoly akcióra készülnek...

A HÁBORUS KÁROSULTAK SZÖVETSÉGE

Bukarest, Str. Smardan 4. Középkori építetmaradvány. A lépcsőkön dohos, fojtó szag. A város legforgalmasabb szívében levő ház homlokzatán pléhtábla hirdeti a furcsa és háthoronzogató emlékeket felidéző címzést: „Asociația Daunatilor de Razboi”. — A hábo-

rus károsultak szövetsége.

Létezéséről igen sokan tudnak. Működéséről azonban annál kevesebbet, pedig a szervezet tagjai hatalmas számot reprezentálnak és vasárnapi gyűléseiken gyújtó beszédekkel aposztrofálják az állam-kormányzatot, meg a békeszerződéseket. Legutóbb pedig győzelmi marsot vezettek le a pénzügyminisztérium ellen, ahol az államtitkár csendőrkordon védelme alá helyezte magát, a szövetségi tagok négyezer főnyi tömegének fenyegető magatartásával szemben.

A szövetség és a kormányok között a harc évek óta tart. Azóta állnak fegyverben egymással szemközt, amióta megkötötték a világbékét. Az történt tudvalevőleg, hogy amikor újja formáltak Európa képét, akkor a győztes államok polgárai az állammal egyidejűleg káraik megtérítését követelték. Ez tudniillik benn van a szerződés paragrafusai-ban.

Az állam a legnagyobb hiedegérral inkasszált a legyőzött államoktól nehéz peritékkel bevasált jóvátételi összegeket, a károsultaknak pedig nem fizetett.

A hadikárosultak pedig, — amikor látták az állam furcsa eljárását, — terepszemlért tartottak — és hatalmas szervezethez tömörültek, hogy a béke megkötésével megvívják a harcot, jogaik biztosítására.

A milliárdos háborus adósságok története

A szövetségi központ helységei brosurákkal, feliratokkal és gyűlésre egybehívó nyomtatványokkal van tele: mintha forradalmi alakulat titkos klubjában volnának. Információkkal is szolgálnak. Brosurákat nyomnak a kezükbe:

— Tessék elolvasni és meg fogja tudni, hogy milyen igazságtalanságok történnek Romániában...

És mi olvasuk: „házaikat tönkrelítették... földönfutókká váltunk, elvesztettük mindazt, amiért évtizedeken keresztül periték-s munkával kioldtunk.”

A memorandumokból a megrázó részek sem hiányoznak.

„Bazargitól Buzautig és Csiktől Bukovináig, ahol a 42-ös mocsarak számuma lefaragta az alkotó munka padoárait, az alkotmányban szentnek és sérthetetlennek min-

sített magántulajdont, több, mint egy millió ember követeli jogait.

— Tizenegy év telt el vagyonaink összerombolása óta és 12 éve annak, hogy bírói ítéletekkel megállapították háborus követeléseinket... Az állam pedig 1918. november 18. óta egészen a mai napig 3 milliárd 620 millió lejt kapott reparáció fejében és ebből az összegből a háborus károsultak egy lejt sem láttak.

Pardon: az állami költségvetésben szerepel ugyan félmilliárd lejt, amelynek elosztását azonban a legmélysegebb titok, sőt mondhatni misztikum fedi...

Megrázó hangu memorandumok, amelyek komoly figyelmet igényelnek. Egy millió ember jogait követelik, még pedig olyan hangon, amelynek súlya elvitathatatlan.

Az állam és a magánosok jogai

Dumitrescu ismert bukaresti ügyvéd áll a háborus károsultak szövetségének az élén. Felvilágosításait szakszerű magyarázatokkal világítja meg:

— Románia a többi győző államokkal szemben, — mondja kérdéseinkre Dumitrescu ügyvéd, — speciális helyzetben van, ami a háborus adósságokat illeti. A Versaillesben megkötött békeszerződés szerint, amelyet később, 1929-ben a hági, 1930-ban pedig a párizsi egyezmény, illetve az ugynevezett Young és Dawes tervezetekkel módosítottak,

a román államnak az Ausztriától, Németországtól és Bulgáriától befolyó háborus adósságok 60 százalékára lehet igénye, az összegek negyven százaléka pedig a magánkárosultakat illeti.

Ez pontosan és határozottan fel van tüntetve a békeszerződésekben.

— A román állam azonban ezt a kötelezettséget nem tartotta be. A jóvátételi követelések megállapítása után százezer számra megindultak az igénypercek az egész ország területén, abban a biztos hiszemben, hogy az állam olyan mértékben fog fizetni, ahogy az összegeket a jóvátételre kötelező államoktól beinkasszálja.

— Ezzel szemben azonban az történt, hogy az állam valóban beinkasszálta az összegeket, a magánosoknak azonban nem fizetett, hanem az egészet a milliárdokra rugó költségvetési deficit fedezésére fordították.

— A romániai hadikárosultakat 1925-ben érte az első arculcsapás, amikor Bratianu Vintila akkori pénzügyminiszter, egy minisztertanácsai határozattal egyszerűen felfüggesztette a háborus adósságok kifizetését. Köz-

ben az állam egyre-másra vásárolt Németországtól különböző vasuti, meg más anyagokat, anélkül, hogy a költségvetési deficit csökkentésével készpénzben szereztek volna be a szükséges anyagokat, a hadikárpótlásokat pedig a békeszerződés diktátumainak megfelelően, arányosan megosztották volna a magánosokkal.

— Erre megalakítottuk szövetségünket, amely éveken keresztül hiába követelte a hadikárosultak jogait. Mindenütt süket fülekre találtunk. Pedig tessék megnézni, hogy a többi államok milyen kifogástalanul rendezték a magánkárosultak ügyeit, csak nálunk, Romániában van a kérdés még mindig a levegőben.

FURCSA TOJÁSTÁNC A KÁROSULTAK KONGRESSZUSA KÖRÜL

Informátorunk egy újabb memorandumot nyújt át és megint csak azt mondja:

— Tessék elolvasni. És majd meglátja, hogyan viselkedik követeléseinkkel szemben a kormány...

A memorandum négy nyomtatott oldalal valószínűs tárháza az elkecseregett siralmoknak. Az utolsó év eseményei vannak röviden összegezve.

MEGOLDÁSOK A JÖVŐRE NÉZVE

A kongresszus sorozatos „elhalasztása” után újabb memorandumot nyújtottak át a kormánynak, amit egyébként Károly királynak is eljuttattak. A legújabb emlékiratban a szövetség 1 millió kétszázézer háborus károsult nevében kijelenti, hogy átérzi az állam anyagi helyzetének nehéz óráit és ezért bizonyos intézkedések betartásával, — le-

mondva arról, hogy a beinkasszált hat milliárdot azonnal kifizesse az állam, — a következőket javasolja:

1. A hadikárpótlás fizetésére kötelezett államoktól befolyó összegekhez a jövőben hozzá se nyúljon az állam, hanem az folyjon be a hadikárosultak autonóm pénztárába, amely a pénzeket igazságosan szétosztaná.

2. A román állam kezdjen azonnal kölcsöntárgyalásokat külföldön, amelyek garanciájul felajánlhatja a legyőzött államoktól járó, nemzetközileg megítélt jóvátételi követeléseket. A kölcsön után befolyt összegből pedig véglegesen rendezze a háborus belső tartozások kérdését.

3. A parlagon heverő állami javakat adják oda kihasználás végett a háborus károsultaknak és a produktív munkából befolyó összegek kezelését bízzák rá a háborus károsultak autonóm pénztárára.

Ezek voltak tehát a főbb pontjai annak a memorandumnak, amit a kormányhoz eljuttattak és amelyekre

Argetoianu belügyminiszter azt a választ adta, hogy azt minden további nélkül meg-

adta, hogy azt minden további nélkül meg-

gáéva teszi. Ugyanakkor meghagyta a szövetség vezetőinek, hogy lépjenek érintkezésbe Bratescu pénzügyi államtitkárral a memorandumban felsorolt pontok részletesebb megvitatására.

A minisztériumok kapui azonban a miniszterelnök rendelkezésére, — bezárultak. — A pénzügyi államtitkár pedig nem volt hajlandó fogadni a hadikárosultakat.

A bukaresti ügyvéd megint átveszi a szót:

— Ilyen helyzetben talált minket a Hoover-ajánlat, amely moratóriumot biztosított Németországnak. És ez a moratórium kirobbantotta azt az igazságot, hogy a kormány másképpen cselekszik, mint ahogy ígér. Mert Argetoianu pénzügyminiszter még az év közepén kijelentette, hogy többé nem használják fel a reparációs összegeket, hanem azt nekünk juttatják. Ezzel szemben a parlamentben a németországi moratórium kirobbanása alkalmával a következőket jelentette ki:

— Romániát nem érinti nagyon veszedelmesen a moratórium, mivel a román államnak majdnem háromszáz milliós megrendelése van a német nagyiparnál, amit amugyis jóvátételi számlára vásároltunk volna és amit a moratórium ellenére is megkap Románia.

A nyilatkozatból tehát kiderül, hogy a pénzügyi kormányzat nem is gondolt a háborus károsultak kiegyenlítésére, hanem újabb százmillió megrendeléseket eszközölt jóvátételi számlára, miként a multiban történt...

A harc pedig, — a sorozatos kétszínűségek után, — tovább folyik a „békéfronton”. És amíg ez a harc tart, addig 1 millió kétszáz-ezer falusi és városi hadikárosult várja jogait. Mert az ország minden 18-ik polgárának jussa van belőle...

Seres Miklós

Oktober végén megkezdődnek a feketeszesz-tárgyalások

A szászfenesi, mezőtelegdi és nagyiklói szeszgyárak ügyében befejeződött a vizsgálat és már készül a vádirat

Kolozsvár, október 17.

Ki beszél ma már feketeszeszről? Senki, a legközvetlenebbül érdekelteken kívül. A szürkeség és az unalom vastag takarója borítja ezt a valamikor világsszenzációnak indult bűnügyet, amely egyrészt a vizsgálat tulsokáig való elhúzódása, másrészt az igazi nagy bűnösök megmenekülése miatt teljesen lekerült a közérdeklődés első vonaláról. Rövidesen azonban a feketeszesz-ügy ismét előtérbe kerül és talán meghozza azokat a szenzációkat, amelyekre eddig hiába várt a felzaklatott kíváncsiságu közvélemény.

A sokféle elágazó feketeszesz-ügy kolozsvári frontján a vizsgálat a befejezéshez közeledik. A szászfenesi szeszgyár ügye, amelyben a legtöbb letartóztatás történt, ugyszólván teljesen kész és legfeljebb még egy-két tanu szembesítésére lesz szükség. Tekintettel arra, hogy sok vádlott több ügyben is szerepel, az ügyészség eleinte arra gondolt, hogy az összes ügyeket egyesíti és egyszerre vizsgál főtárgyalásra. Ezzel azonban a vizsgálat rendkívüli módon elhúzódna, azonkívül zavarokra adna okot, hogy a végén még a bíróság sem tudna kiokosodni a bonyolult ügyek dzsungeléből. Emiatt az ügyészség úgy döntött, hogy a szászfenesi szeszgyár ügyét külön fogja tárgyalásra vinni. A vádirat okvetlenül még ebben a hónapban meglesz és akkor a bíróságon mulik már csupán, hogy az ügyet mikorra tűzi ki főtárgyalásra.

Hasonlóképpen befejezéshez közeledik a vizsgálat a mezőtelegdi szeszgyár ügyében is, amely még régebben indult meg, mint a szászfenesi. Nincs kizárva, hogy az ügyészség egyszerre fogja kibocsátani a vádiratot mind a két ügyben és a törvényszék is egymásután fogja őket le-tárgyalni. Ez a második ügy mindenesetre nagyobb érdekességi, mint a szászfenesi gyár és nem lehetetlen, hogy a vádlottak és a tanuk újabb kihallgatása sok új és

érdekes momentumot fog felszínre vetni.

Oktober végén, vagy november elején tehát feltétlenül kezdődni veszi a feketeszesz-tárgyalások sorozata és amíg az em-lített két ügy lezajlik, valószínűleg befejeződik a vizsgálat abban a másik hat ügyben is, amely a kolozsvári törvényszéket foglalkoztatja.

Nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy a feketeszesz-üggyel kapcsolatban Kolozsváron 57 letartóztatás történt. Jelenleg 26 gyanúsított van vizsgálati fogságban 2—4 hónapja már, 15 gyanúsított — a legfontosabbak — székében van, a többi időközben, beismert vallomás után, vagy bizonyítékok hiánya miatt, szabadon engedték. A vádlottak közül három: Sava Cornel volt sziguranca vezérfelügyelő, Farkas Lajos kolozsvári és Grün Menyhért szamosújvári szeszgyárosok az egyetemi klinikák ideggyógyászati osztályán vannak, míg a Sepsiszentgyörgyön elítélt Salamon Mór a egyik magánasztatóriumában várja, hogy ismét a bíróság elé kerüljön.

Ugyancsak rövidesen tárgyalásra kerül a nagyiklói szeszgyár ügye is, amely a dési törvényszéket foglalkoztatja.

— A FOLTOZÓVARGA, MINT SEBESZORVOS. Röviddel ezelőttig nagy híre volt egész Lengyelországban dr. Viskovszky varsói orvosnak, aki fősebeszoros volt a városi kórháznak. Mindössze csak az volt a kifogás ellene, hogy túlhamar nyult a késhez, olyan esetekben is, amikor más orvos müté nélkül kezelt volna. Most aztán kiderült, hogy dr. Viskovszky József, volt foltozóvarga, aki tíz évvel ezelőtt ellopja a meggyilkolt igazi dr. Viskovszky okmányait, amelyek segítségével a vakmerő varga pályát változtatott és szerencséje révén csakhamar vezető állásokba jutott.

Telefon 145 **Redoute Mozgó** BRASSÓ

Szombaton és vasárnap, Bukarest két nagy mozgóival egyidejűleg a

„VELENCEI KALAND”

(LIEBESEXPRESS) című bájos filmoperette diadalmas slágereivel Brassó közönségét gyönyörködteti, csodálatos szabadtéri felvételeivel Főszerepben: GEORGE ALEXANDER és DINA GRALLA

Vasárnap d. e. **MATINE:** „Szevillai énekes” ROMÁN NOVAROV-val

A bukaresti ujságíró-szindikátus is tiltakozott Mikes Imre törvénytelen letartóztatása és meghurcolása ellen

Brassó, október 17.

A sajtószabadságnak, az a képtelen inzultálása, mely Mikes Imrének, a B. L. munkatársának törvénytelen letartóztatásával és csendőrös-szuronyos meghurcoltatásával érte az egész romániai ujságírást, méltó visszhangot váltott az egész ország sajtókörében. A nagyobb sajtóorgánunkok szinte kivétel nélkül felháborodva ismertetik a botrányos őrizetbevétel körülményeit, —

a bukaresti jelentések szerint pedig az ottani ujságíró-szindikátus tiltakozó átiratot intézett a kormányhoz is.

Hogy ennek az átiratnak lesz-e valame-lyes eredménye, azt nem lehet tudni, de mindenesetre meglepéssel lehet el-könyvelni azt a tényt, hogy a sajtó a bru-tális törvénytértésre egyhangú tiltako-zással felelt, méltóságteljesen elítélvén a Jorga-kormányzat által főképpen a ki-sebbségi ujságírás ellen meghonosított

sajtóellenes érát, melynek Mikes Imre meghurcoltatása egyik állomása volt.

Mi a magunk részéről le kívánjuk sző-gezni azt, hogy a letartóztatások és haj-szák fegyverével semmiesetre sem lehet a felelősségteljes és lelkiismeretes ki-sebbségi ujságírásba a szuszt befolytani. Anélkül, hogy a bennünket ért sérelmet a helyzet könnyű kihasználásával tul-zottan ki akarnók élezeni,

egyrészt a leghatározottabban tilta-kozunk a hatalmi eszközökkel való ily nyers, megdöbbentő visszaélés ellen, másrészt hangsúlyozzuk, hogy semmi-féle önkény sem lehet elég erős ahhoz, hogy a mi felelősségérzetünket csök-kentse.

Mi a Mikes Imre meghurcoltatását csak mozzanatnak tekintjük azon a rögs uton, melyet a kisebbségi ujságírás je-lent minden szurony és cella közepette is.

A Brassói Székely Társaság nyilatkozata

Brassó, október 17.

A Brassó város magyarságának jelenté-keny részét magához ölelő Brassói Szé-kely Társaság, mely harminc esztendeje végez nemes kulturmissziót és nevel öntu-datos, az államra és társadalomra nézve egyaránt hasznos és értékes iparostá-ra-dalmat, a szokásos nyári szünet után teg-nap tartotta meg első gyűlését. A rendki-vül látogatott gyűlésen Szele Béla dr. tá-vollétében Szabó Béni képviselő, ipartes-tületi elnök, a Társaság alelnöke elnököl-t.

Szabó Béni nagy figyelemmel fogadott beszédében vázolta a társaság megoldásra váró ézevi feladatait 4 kitarásra, mun-kára serkentette a Társaság minden gyes tagját.

Ezuttal a gyűlés tárgyalta azt a táma-dást, melyet Balás Ernő egy „Tiszta vi-zet a pohárba” cím alatti kiadott röpira-tában intézett a Társaság elnöke, Szele Béla dr. ellen. A gyűlés megbotránkozá-sának adott kifejezést az alaptalan táma-dással szemben és az alábbi határozatot hozta ez ügyben:

„A Brassó Székely Társaság elnöksé-ge és választmánya felháborodással ér-tésül arról, hogy egy Balás Ernő nevű egyén, „Tiszta vizet a pohárba” cím alatt olyan röpiratot adott ki és terjeszt, mely magyar népünk kiváló vezérégyé-niségeit méltatlan és igaztalan vádas-kodással igyekszik nem annyira az őket ismerő magyar tömegek, mint inkább az őket nemismerő elemek előtt denun-ciálni és lekicsinyelni.

Mint politikával nem foglalkozó szer-vezet, nem kívánunk a röpirat alapta-lan beállítáaira reflektálni, de, mert ebben a röpiratban egy társaságunkat is sértő súlyos valótlanosság foglaltatik, s mert ez a röpirat ezzel kapcsolatosan nagybecsült elnökünket, Szele Béla dr. ügyvéd urat, a „Brassói Lapok” fő-szerkesztőjét is meg merészeli támadni, kénytelenek vagyunk a Balás Ernő rö-piratában társaságunkkal és hálás tisz-telettel és szeretettel körülbett elnö-künkkel szemben felhozott állításokat a leghatározottabban visszautasítani és valótlanoknak bélyegezni.

Zakariás János dr., társaságunk volt nagybecsült elnöke, 1919-ben végleg elköltözött Brassóból, és így az ő eltá-vozása következtében üresedett meg az elnöki szék. Tehát senki őt állásából ki nem marta. A Zakariás dr. eltávo-zása következtében megüresedett elnöki tisztséget működésünk újbóli felvétele-kor Tökés Ernő akkori brassói ref. lel-késszel töltöttük be. Mikor nevezett Bukarestbe helyeztetett át, újólag meg-üresedett az elnöki tisztség és mi ekkor kértük fel Szele Béla dr.-t, mint társa-ságunk egyik alapítóját, mindenkori buzgó és önzetlen munkását és magyar népünk köztiszteletben álló reprezen-tánsát e nagy munkát és önfeláldozást igénylő állás elfoglalására és ekkor vá-lasztottuk meg egyhangú lelkesedéssel.

Valótlan tehát, hogy Szele Béla dr. va-lakit társaságunk elnöki állásából ki-turt volna.

Társaságunk Szele Béla dr. elnöki és közéleti tevékenységét a legteljesebb el-ismeréssel, hálával és nagybecsülé-sel méltányolja. Vele szemben változat-lan és őszinte bizalmának és rendithe-tellen ragaszkodásának ad kifejezést és elítél minden olyan kísérletet, mely az ő értékes és eredményes munkájának, vagy köztiszteletben álló személyének lekicsinylését, vagy téves beállítását cé-lozza.”

A gyűlés ezen egyhangulag meghozott határozatát átiratnak közlik Szele Béla dr. elnökkel és felkéri a Brassói Lapokat an-nak publikálására.

Ezután a karácsonyi segélyezések és a tanoncoktatás nagyfontosságú kérdéseit tárgyalta a közgyűlés és biztosságot kül-dött ki ezen ügyek intézésére

Fürdőszoba-

berendezési cikkek, gáz és forr-csövek állandóan raktáron.

„Armatura” r. r. t. Fiók cégnél
Brassó, Malom-u. 1. (Kut-u. sarok).

Veszek és eladok

használt

autókat

és motorkerékpárokat

Autóvásárlók autósztályom-ban állandóan jó és jutányos kocsikat találnak, nagyon elő-nyös feltételekkel.

Ha kocsit akar eladni, vagy elcserélni, állítsa ki termeim-ben

H. DANEK, Brassó

Hosszu-utca. 14. Telefon : 656.

Értesitem az igen tisztelt hölgyközön-seget, hogy fűző szalonomat Brassó, Hosszu utca 21 szám alól a

Korona szálloda épületébe

helyeztem át.

Felhívom az érdekeltek figyelmét leg-ujabb vonalú Princess fűzőimre.

Steinmeizné

LINOLEUM ÉS SZŐNYEGÁRUHÁZ

Függönyök, Asztal- és
ágytakarók, Otománok
Butorszövetek, Grádli,
Matracok, Paplanok

SCHROLL-CHIFFONOK LERAKATA

TELMANN & WOCET

BRASSÓ, BUZASOR 8 SZÁM

HÁZELADÁS

Brassó belvárosban, előnyös fekvéssel, két uccára nyíló fronttal, két nagy gyárteremmel, lakhelyiségekkel és nagy raktá-rakkal, szabad kézből eladó, esetleg kiadó. Ajánlatok „Előnyös fizetési feltételek” jeligére a brassói kiadóba kéretnek.

A NO

Ritka és egyszeri alkalom

Szenzáció!

Az itt hirdetett világhírű és értékes mű különlegesen kedvezmé-nyes és rendkívül olcsó megszerzésére, melyet nagy áldozatokkal sikerült nb. előfizetőink és olvasó közönségünk részére biztosítani!

TANULMÁNYOK A NŐ TESTÉRŐL, LELKÉRŐL, NEMI ÉLETÉRŐL, ÉS ÉROTIKÁJÁRÓL

Irta:

Dr. BAUER A. BERNHARDT,

orvostanár, eu. főtanár.

Rendkívül érdekes kétkötetes hatalmas munka!

MEGJELENT: német, angol, francia, cseh, román, lengyel, holland, olasz nyelveken és sokszázezer példányban forog közkézen. — Helyszűke miatt, a hatalmas és érdekesítő tartalomjegyzékéből csak rövid, kivonatos izelitőt adhatunk:

Rövid kivonat a tartalomjegyzékből: A női test és életműködései — A nemzés misztériu-ma — Az őskor és középkor — A nő ivar szervei — A Talmud — A menstruacio előtti korszak — Az érfőfelben levő lány — A szűz — Nemi érintkezés — A terhesség — A lány és a fiu játéka — A felvilágosítás — A bak-fis és a fiu kamasz éve — Az első találka — Az első flirt — Az érett fiatal leány — A szerelem titka — A völgegy — Az első nemi érintkezés — A félszűz — A fiatal feleség — A mézesetek — Az aggszűz — Az érett nő — Az öregedő nő — Veszedelmes kor a nő és a férfi életében — A nemi tudományról ál-talában — A nő nemi élete — A perverz em-ber — A nemi ösztön és nevelés — A kéjér-zet — A kielégítési ösztön — A nő utóérzése — Minden szerelem a nemiséggel kapcsolatos — Az első nemi érintkezés okozta csalódás — A csók fajtái — A kozmetika az erotika szol-gálatában — A férfit erotizálja a nő illata — Tánc és erotika — Sport és erotika — A modern nő erotikája — Célserű és szerelmi házasság — A vadházasság és álházasság — A szabad szerelem — A vig özvegy — Sza-badság és házasság — A Kanibalizmus — A prostitutio — A templomi prostitutio — A modern prostitutio — A bukkott leány — A szajha lélektana — A párisi nő-nem erkölcsi romlása — A barátnő — A nemi betegségek — A nő, mint győztes — Az ősi nemi szerelem — A nő odaadása — Polygámia — Ün-kinzás és plátói szerelem — A madonna és szajha — Szerelmi készség és nemi ösztön — Belső érintkezés a férfi és a nő között — Mi-ért válogat a nő a szerelemben — Szerlemben minden méltóságos és szép — Szép szí-

nek fokozzák a szerelmi érzést — Szerelem és kéj — Fetisizmus — Önszeretet és nemi ösz-tön — Az első nemi vágy — A próba-háza-ság — A szerelem tehetetlensége — A trmő-szeti népek szent folyamatnak tekintik a nem-zést — Szerelem és szenvedés — A férfi im-potenciája — A férfi nemi tehetetlensége — A nő is kívánja a változatosságot — A nemi ösztön perverziója — Saddizmus és masochis-muságot — Még a legnormálisabb nő is egy-kissé szadista hajlamu — A vérszomj — Homosexualitás — Szerelem a kaszányák-ban, hajón, fogházakban — Nemi inség — Szerlem és bűn — Házasságtörés — Kettő-öngyilkosság — A tisztességes lány — A vi-szály — Miért tűri a nő a rabszolgaságot — A szerelem és az élet legfőbb feltétele — Má-ria szeplőtelen fogantatása — A hinduk, mint a szerelem virtuózai — Az erotikus disznósá-gok bevonulása a költészetbe — A démoni nő — A szentbika — Az erotikusok — A ferjvá-lasztás — A háromszög — A férfi, mint a szerelem tanítómestere — A megcsalt nő — A féltékenység szenvedése — Özvegyek elégeté-se Indiában — Nyilvános iparszerű prostitu-tió — Élet a bordély-házakban — A szoknya-vadász. — A szerelem, mint mindent elmér-gező hatalom — stb. stb.

Ez a kolosszális, gazdag és érdekes tartal-mu hatalmas kétkötetes munka kedvezményes áron csakis a Brassói Lapok könyvosztálya útján szerezhető be.

Mindkét kötet ára 400.— Lei.

Kérjük igen tisztelt olvasóinkat, hogy nb. rendeléseiket sürgősen hozzánk eljuttatni szí-veskedjenek, mert fenti kedvezményes ár csak rövid ideig van érvényben.

BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

Mutatványárak:

80×50 cm.	Lei	35.—
90×50 "	"	50.—
180×180 "	"	324.—
250×200 "	"	500.—
átöbött mintával (Inlaid)		
225×200 cm.	Lei	945.—

Tekintse meg kirakataimat!

Olcsó linoleum-maradékok

Arad, Bukarest **LINOLEUM, A. STECKL**, Brassó, Str. Regele Carol 34. (Kapu-u.)
(HITELKÖZPONT TAGJA).

Szerkesztői üzenetek

Fogaras. Miután csak november elseje után vár választ az olasz sorsjegyre vonatkozóan, ami ezt addig nem tarthatjuk evidenciában, tessék majd annak idején a sorsjegy számát utra közölni velünk. A ref. kórházegyleti sorsjegy ára 100 lej és bizonyára Fogarason is kapható lesz, (ref. lelkeszi hivatal). Egyéb-ként Kolozsvárt bármely pénzintézet útján is, mint mentőszorsjegyet is.

F. Gy. Csak az imént közöltük Önnel, hogy a pontos címét nem tudjuk, tessék vagy a bukaresti amerikai konzulátushoz (Bukarest, Str. Orlando 10), vagy a Standard Oil Company of New Jersey America fordulni.

Régi előfizető. Annyi ötven liter pálinkát főzhet a gyümölcséből, ahány tagja van a családnak, de eladni belőle semmit sem szabad. A községi előjáráságtól kapott bizonyítvánnyal kell igazolni, hogy a sajátjából termel.

F. F., Arad. A központi adóügyi bizottságnak más jellegű a szerepe, s ilyen egyéni adópanasszal oda nem lehet fordulni. A sérelmes adókövetés ellen husz napon belül a comisia apelhez lehet felelbezzni, ennek a határozata ellen pedig tovább lehet recurs-zal élni.

Nyugalmozott háromszéki tanító. Mi állandóan felszinen tartjuk a kérdést, de nem tőlünk függ, hogy a nyugdíjasok megkapják a nyugdíjukat. Már maga az a körülmény, hogy egyes vidékeken aránylag idejére kifizetik, másutt pedig hónapok óta sem, mutatja, hogy a gyalázatos eljárás a szegény nyugdíjasokkal szemben egyes lelketlen emberek műve, akik perverz gyönyörűséget találhatnak a sok szerencsétlen család kinszenvedésében. Az Ön példái, hogy százalékos levonások ellenében protekciók ott is megkapják, ahol a baksist nem adó nyugdíjasok nem, szintén azt igazolják, hogy visszaélés történik, amit erőlyes fellépéssel, — kivált a parlamentben, a kormánynál meg lehet szüntetni. E tekintetben képviselőinkre és szenátorainkra vár komoly feladat.

K. Károlyné. Tessék ez örökségi ügyben a hivándorlókat és visszavándorlókat védő irodához, (Budapest, VIII., Fiumei-ut 4), fordulni. A másik címre a Magyar l'öldrajzi Társaság címen írhat.

Nyugalmozott jegyző. Vérlázító, hogy Ön már nyolc hónapja nem kapja csekély 2014 lej havi nyugdíját, s e miatt most beteges feleségével együtt a legnagyobb inségbe került. Tizenöt évig tanult, tíz évig községi, 22 évig vármegyei közhivatalnok volt, a nyugdíjárólukot levonták, kamatoztatták, a most akár éhenhalhat. Méltán kérdezi: Hol van ez a pénz? Elkezeltek? Az Ön esete maga elégséges, hogy a parlamentben interpelláció tárgyává tegyék, s a nyugdíjügyet állandóan felzinen tartásák.

(V.) Teljesen igaz van, mikor azt mondja, hogy a nyugdíjak kifizetésére szolgáló rendelet nem elég kiadni, hanem ellenőrizni is kellene, vajjon pontosan végrehajtják-e és semmiesetre sem volna szabad tűrni, hogy míg a regátban és néhány gutgesinnit erdélyi városban relative pontosan kifizetik a nyugdíjakat, más helyen, — főképp magvarlakta vidékeken, — hónapokon át nem fizetik ki. A befolyó adókból, mint régebben történt, első-sorban az állami ellátások fizetendők ki.

Thesaurus. A beküldött versek, — kivált a Thesaurus — tartalomában, formában egyaránt nagyon jók és azzal biztatnak, hogy Ön még sok szép dolgot fog produkálni.

Nyugalmozott főtisztos. Mi ugyan e sorok után készséggel felhívjuk az amerikai olajkirály figyelmét az ön ötletére, mellyel a munkanélküliség problémáját megoldhatónak tartja, de nem hisszük, hogy az ötvenezer dollárt elnyerné vele. Az ön véleménye az, hogy valamennyi favágófürt és cséplőgépet nyugalomba kell helyezni, s akkor nem lesz munkanélküliség.

Székelypöldi kereskedő. A kiskereskedők szövetsége programmba vette ezt a küzdelmet, mi pedig az ő érdekeit minden irányban támogatjuk. Nyugodt lehet tehát, hogy amaz egészségtelen és káros kartell ellen is barcolni fogunk.

Közgazdaság

Egy talpfaárlejtés a ta-krach tükrében

Harminc százalékkal esett a talpfa ára

488 ezer talpfa beszerzésére irt ki árlejtést a vasut, mire ennek négyeszeresére jutott be ajánlat

Bukarest, október 17.

Megirtuk annak idején, hogy a CFR nagyobb mennyiségű vasuti talpfa beszerzésére irt ki árlejtést. Tegnap bontották fel a beérkezett zárt ajánlatokat, a melyek nagy meglepetéssel szolgáltak. Ugyanis olyan nagymennyiségű ajánlat érkezett be az árlejtésre, hogy a beszerzendő kvantum négyeszeresét is meghaladja, ami nyilvánvalóan azt a tényt igazolja, hogy a fások igen szorult helyzetben vannak és mindent elkövetnek, hogy pénzhez jussanak. Emellett szól egyébként az is, hogy az árak is alacsonyak, mégpedig mintegy 30 százalékkal olcsóbbak, mint tavaly voltak.

A CFR ezuttal 488 ezer darab buk-talpfa beszerzésére irta ki az árlejtést és erre 1.604.500 darabra érkezett ajánlat. Az árak 87 és 124 lej között mozognak. A legolcsóbb ajánlatot a CAPS tette, vagyis az autonóm erdőpénztár, amely 150 ezer darab talpfát ajánlott fel a vasutnak 87—95 lejes áron.

A CAPS olcsó ajánlata nagy megütö-zést keltett az árlejtésen résztvevő magánfások között, mert ez az állami intézmény ezuttal nem először teszi meg azt, hogy a magáncégek részére elérhetetlen alacsony árakkal operál az árlejtéseken, kihasználva azt, hogy neki nem kell tőrárt fizetnie az államnak, minthogy maga is állami intézmény.

A buzaprémium és a Bánság

A Nemzeti Bank egyelőre csak a prémiumok felét hajlandó kifizetni a bánsági exportőröknek

Bukarest, október 17.

Ma reggel Bukarestbe érkezett Bra-benariu, a temesvári tőzsde elnöke, Radó tőzsdeszindikátus és Vasile Calina, a bánsági gabonaexportőrök megbízásából, hogy itt interveniáljanak az exportprémiumok kifizetése érdekében.

A bánsági gabonaexportőrök jelen pillanatban 14 millió lej követelnek exportprémiumok címén, amelyet a Banca Nationala temesvári fiókja fedezet hiányában nem tud kifizetni.

A küldöttség eljárt a Banca Nationala igazgatóságánál, ahol kijelentették, hogy egyelőre a prémiumoknak csak az 50 százalékát tudja a Nemzeti Bank kifizetni, a többit majd egy későbbi időpontban

fogja az exportőröknek megtéríteni. Ez-zel szemben a földművelésügyi miniszte-rium ma újabb kommunikében tudatja, hogy a prémiumok kifizetése körül nin-csen semmi fennakadás, mert a miniszte-rium rendszeresen folyósítja a prémiumo-kat. Folyósítja... de nem fizetik!

A B. L. munkatársa beszélgetést foly-tatott a bánsági küldöttség egyik tagjá-val, aki kérdéseinkre annak a vélemé-nyének adott kifejezést, hogy a prémiu-moknál történő fennakadás remélhetőleg nem fog az export rovására menni, mert az exportőrök biznak abban, hogy végül mégis csak meg fogják kapni a prémiu-mokat, amelyeknek kifizetését törvény biztosítja.

A PÉNZPIAC

Megkezdődik a banktörvény tervezetének nyilvános vitája

A lej változatlanul szilárd, a dollár hanyatlott, a font és a márka valamivel javult

Korai riadalom a pénzpiac az agráradósságok konvertálása körül

Bukarest, október 17.

A belföldi pénzpiac érdeklődésének középpontjában — mint megirtuk — most a belföldi agráradósságok állami konvertálásának kérdése áll. A bukares-ti lapok ugyanis, egy törvénytervezetből közöltek részleteket, amely állítólag most készül a pénzügyminiszteriumban az agráradósságok végleges rendezésére. A miniszterium ugyan azonnal cáfolatot adott ki arról, hogy a konvertálással kapcsolatos közölt részletek nem egészen alaposak, mert

a törvénytervezet csak most van ké-szülőben s így annak egyetlen pontja sem tekinthető véglegesnek.

A pénzpiac főleg arra a hírre figyelt fel, amely arról szólt, hogy a konvertálás so-rán a hitelező bankoknak 25—30 százalé-kot kell engedniük a mezőgazdasági jellegű követeléseikből, amennyiben azt akarják, hogy az állam a költségvetést átvegye. Ez kétségtelenül súlyos pont, mert a legtöbb bank nem a maga pénzét helyezte ki mezőgazdasági kölcsönökbe, hanem a betétesek pénzét, mármint ha a

25—30 százalékot el kell engedniük a követelésből, hogyan fizetik vissza ők a tartozásaikat? Ez a pont elsősorban a vidéki bankokat érintené, de hát állást foglalni a kérdésben ma még legalább is korai, minthogy a törvénytervezet való-ban nem készült még el s addig, amíg nyilvánosságra nem kerül minden rész-letével együtt, felesleges minden állás-foglalás és vita.

A PÉNZPIAC HELYZETE

A pénzpiac egyébként egész héten át lanyha volt. A lej változatlanul szilárd, ugy, hogy a pénteki bankszünet előtt a dollár árfolyama a román piacon 166.25-re csökkent, ilyen alacsony pedig régen nem volt már a dollár a lejrel szemben.

A fontsterling általában 655 lej körül tartja magát és jelentős kereslet mutatkozik ebben a devizában, ami főleg annak tulajdonítható, hogy azok, akik külföldre fonttal tartoznak, elérkezettnek látják az időt arra, hogy tartozásaikat ezen az alacsony kurzuson rendezzék. — Nincs jelentősebb árfolyamváltozás a font külföldi helyzetében sem és Páris

98.50—98.75 frankkal jegyzi a fontot. Szilárdan tartja magát a németmárka. Zürichben keddről-szerdára 112-ről 118-ra emelkedett a német deviza árfolyama. Lejben átszámítva a németmárka paritá-sa 36.50—38.50, azonban ez csak névleges jegyzés, mert márkában ugyszólván sem-mi üzletkötés nem jön létre a pénzpiacun-kon. Ugyancsak nem történik devizaüzlet a piacunkon pengőben és osztrák schil-lingben sem.

A lej árfolyamának szilárdságát alátá-masztja még az a körülmény is, hogy exportőrjeink igen tekintélyes mennyi-ségű külföldi devizát kínálnak fel nap-ról-napra a Nemzeti Banknak.

LANYHA A TŐZSDE IS

A B. L. által is ismertetett banktörvény tervezetét a pénzügyminiszterium már szétküldte a bankszervezetekhez, vala-mint a kereskedelmi kamarákhoz, hogy mondjanak róla véleményt. A parla-ment elé kerülő banktörvényjavaslat csak azután fog véglegesen elkészülni, ha ezek a hozzászólások beérkeztek a mi-niszteriumhoz.

A bukaresti tőzsdei irányzat is válto-zatlanul lanyha és eseménytelen. Ki-sebb kereslet mutatkozott hét végén egyes petroleum-részvényekben. A stabi-lizációs kötvények árfolyamát a tőzsde 59.29-el jegyezte. A devizák között a tőzsde a dollárt 166.25—167 lejjel jegyzi, a napoleon aranyat 702—703-al.

A hitelezetben nincs jelentősebb válto-zás.

Jövő héten lépések tör-ténnek Magyarország pénzügyi szanálására

Budapest, október 17.

A Népszövetség helyettes főtákará, Avenol, ma ideérkezett, míg a pénzügyi bizottság többi tagjai ma este érkeznek. Valamennyien holnap kezdik meg ta-nácskozásait, amelyek előreláthatólag a jövő hét végéig tartanak. A bizottság a magyar pénzügyi helyzetet fogja tár-gyalni és nemcsak kidolgozza, hanem végre is hajtja a javaslatait. A bizottság munkájának talaját a már két hét óta Budapesten tartózkodó adatszörő-dele-gátusok teljesen előkészítették.

Kis Közgazdasági Hírek

A petroleumvállalatok fúziójára vonat-kozó tárgyalások során az a terv alakult ki, hogy az állam 300 millió lej részvény-érdekeltséggel vegyen részt az új fúzió alakulásában. Ezt az összeget az állam a petroleumtermelésből járó jövedelmekkel fogja fedezni. A fúzióra vonatkozó tár-gyalások még folyamatban vannak.

★

A földművelésügyi miniszteriumban tör-vénytervezet készül a mezőgazdasági ter-melés színvonalának emelése érdekében.

★

Bukarestbe érkezett Montezzi, az olasz —német cukortröszt elnöke, hogy részt-vegyen azokban a tárgyalásokban, ame-lyek a cukorkartell egyezményének meg-hosszabbítására vonatkoznak. A trösztnek ugyanis az egyik bukovinai cukorgyárnál van érdekeltsége.

PRINCIAR-szálloda

BUKAREST, Boulevard Elisabeta
Teljesen átalakítva — Svájci ve-zetőség alatt. — Meleg-hidegvíz minden szobában. — Központi fűtés. — Lift. — Olcsó árak!

CEGÜNK FENNALLASÁNAK

25 éves jubileuma

ALKALMAVAL VEVOINKNEK EBBEN AZ ÉVBEN AZ EDDI GINÉL IS NAGYOBB KEDVEZ-MÉNYEKET NYUJTJUK

SZÉKELY és RÉTI
ERDELYRÉSZI BUTORGYAR RT.

MAROSVÁSARHELY
Fiókok BUKAREST BRASSO

Kedvező fizetési feltételek!
Garantált minőség!
Szenzációs árak!

Heti műsor:

SZOMBAT: (Október 17.) Első tavasz. Nagy operett.
VASÁRNAP délután 5 órakor: Első tavasz. Rendes helyárral.
VASÁRNAP este fél 9 órakor: Az okos mama. Operettjudozság.
HÉTFŐ: Első tavasz. (Harmadszor.)
KEDD: Az okos mama. (Másodszor.)
SZERDA, CSÜTÖRTÖK: Harapós férj. Az idei szezon operettjudozsága.

Az elővetélt pénztár és jegybevitel vasárnap délelőtti 10 órától a színházi pénztárnál.
VASÁRNAP DÉLUTÁN: Első tavasz. Ma, vasárnap délután, a nagyszerű Első tavasz című operettet ismétli meg a színház. — Az előadás 5 órakor kezdődik. Rendes helyárral.
AZ OKOS MAMA. Vasárnap este fél 9 órakor Békefi-Lajtai nagyszerű operettjét, Az okos mamát mutatja be a színház. Fedák Sári több, mint százszor játszotta a darab címszerepét és Bécs, Berlin operettszínházainak még ma is műsoradagja a kitűnő operett. Nálunk Tóth Boriska, Dancs Ica és Berecz Manci játsszák a női főszerepeket és biztos, hogy nagyon nagy sikerük lesz. A férfi szerepek Szentés László, Kalmár Ferenc, Lu-

kács József, Izsó Miklós kezeiben vannak. Az okos mamát kedden megismétli a társulat.
Az elővetélt pénztár és jegybevitel vasárnap délelőtti 10 órától a színházi pénztárnál.
HÉTFŐN ESTE HARMADSZOR MEGY AZ ELSŐ TAVASZ.
HARAPÓS FÉRJ: Szerdán és csütörtökön este ismét premier lesz a színházban Komjáthy Károly operettjét, a Harapós férjet mutatják be. Ebben a darabban éneklők az „Ipa fáji fapipa” című dalt, amely hónapok alatt a legnépszerűbb muzsika lett.

A politika megint elűtötte a román allélikát egy nemzetközi sikerrel

Brassó, október 17.
 Nemrég röviden megírtuk, hogy az athéni olimpiászra kiküldött atléták névsorából ismét kihagytak egy igen tehetséges brassyósi atlétát, Gál Lajost. Gál az idei országos marathoni bajnokság második helyezettje volt és nagyszerű kondícióban futotta le Bukarestben a 42 kilo-

méteres távolságot, az elsőnek beérkezett Marin Marin mögött.

Evek óta szokásos volt, hogy a marathoni bajnokság első két helyezettjét kivitték az athéni olimpiászra, ebben az évben azonban eltértek ettől a joggyakorlattól. Nem kétséges, hogy Gál Lajost azért kellett mellőzni,

mivel kisebbségi versenyző és a brassyósi munkásteher egyesület tagja.

Ugyálszik, hogy az atlétikai szövetség vezérkarának nem felelt meg ezek a körülmények és ezért mellőzték a brassyósi atlétát. Marin Marin, a bajnok, tul volt trenírozva és nem startolhatott sikerrel. A második román versenyző, Panaite, még sohasem indult marathoni távon, azonban váratlanul második helyezetti lett. Így megmentette a veszetti fejsze nyelét.

Az athéni Balkán-olimpiász marathoni bajnokságát a görög Sarra 3 óra 11 perc 20 mp. idővel nyerte meg. Itt rámutatunk arra, hogy Gál Lajos bukaresti ideje 3 óra 10 perc volt, tehát jobb mint az athéni eredmény. Ha tekintetbe vesszük továbbá, hogy Athénban a rendezés lényegesen jobb volt, mint Bukarestben, ahol a javítás alatt álló országutakról minduntalan letéréseket kellett végezni a versenyzőknek, — nyilvánvalóvá válik, hogy Gál athéni szereplése, állandó jó formáját tekintetbe véve, — biztos sikert je-

lentett volna Romániának ezen a klasszikus távon.

A dolog történelmi részéhez tartozik az is, hogy

az egyik román egyesület ajánlatot tett Gálnak, hogyha az egyesületükbe be lép, akkor kieszközlik, hogy Athénbe utazzon.

A fenti eset eléggé illusztrálja, hogy a sportba kevert politika csak az egyetemes sportérdekek kárára van.

† BÁCÁLMAI NYERTE A MAGYAR DEKATLON BAJNOKSÁGOT Budapestről jelentik: A dekaton bajnokságot Bácsalmási (TFSC) 6867.495 ponttal nyerte. A második helyezetti Zsuffka (MAC) 3. Kémárky (BBTE). A gyengébb eredményt a rossz idővel magyarázzák.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

HIRDETMEY

Közhírré tetetik, hogy Brassó városban 1931. évben az őszi vásárok a következő napokon lesznek megtartva:

1. Az őszi marhavásár október hó 19-én.
2. A kirakóvásár október hó 20-án.

Comisia Interimară,

Presedinte: Secretar General: Olvashatatlan aláírás. Maxim m. p.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej. 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Gőzgép részére keresünk 39 m hosszú, 90 cm. átmérőjű pléhből készült kéményt. „Concordia” mina de Cărbuni s. a. Brassó, Str. Voevod Mihai 13. 15197

Brassó központjában 500—600 négyzetmtr. telek eladó, egyminit üzleti berendezés, stb. Cím 15320 szám alatt a brassyósi kiadóban.

Régi téglá, ablaktokok, kályhák, és házi berendezések, olcsón eladók. Brassó, Vár-ucca 59—61. 15282

Két keveset használt egyenáramú AEG electromotor (Dynamo) 110 Volt 4.4 és 5.5 Kw. olcsón eladó. Jul. Teutsch gépgyár és vasöntőde Brassó. 15373

Ház, jóforgalmu fűszerüzlettel, borpince helyiséggel, eladó. Brassó, Oltenia-u. 28. (Raktárház-telep). 15376

Családi ház kb. 1000 méter kerítéssel, napos, 5 nagy szoba, 2 konyha, 2 pince, villanyal, vízzel, 300.000 lejért eladó, vagy olcsón kiadó. Kuschmann, Brassó, Lövész-ucca 36. 15377

Allást keres

PERFEKT MAGYAR GYORS ÉS GÉPIRÓNÓ, egyéb irodai munkában is jártas, intelligens munkaerő, állást keres. Előzetes esetleg félnapos elfoglaltságára is. Szíves megkereséseket „Abszolút megbízható 25” jellegre a brassyósi kiadóba kérek.

CUKRASZEGED fiatal, jó munkaerő, állást keres, vidékre is elmegy. Szücher József, Ditróu, Jud. Ciuc. 15340

Erdész erdőkezelő, vagy fővadászi állást keres 20 évi gyakorlattal, okl. erdész, beszél németül, magyarul, románul, csehül. Sándor Gyula, Bicsad-Oltului, Jud. Treiscaune. 15374

Házvezetőnő állást keres kisebb családnál, vagy magános uriembernél. Németh Vilma Brassó, Közép-ucca 48. 15378

Allást nyer

Konfekció munkában gyakorlott szűcssegédek keresek. Str. Petre Maior 49. Bukarest. Confectiune. 15358

Vidéki gazdaság keres megbízható házaspárt. A férj, mint kocsis és házfelügyelő, az asszony mint szakácsnő és házvezetőnő lesz foglalkoztatva. Megkeresések szolgálati bizonyítványokkal felszerelve. „Mindent tekintetben megbízható” jellegre a lap brassyósi kiadói-vatához küldendők. 15379

HAZTARTÁSI cikkek terjesztésére, némi tőkével rendelkező képviselőket keresek. Zoltán, Oradea, Szacsavay-u. 8. 15380

TÖMEGCIKK TERJESZTÉSÉRE főgynököket és alügynököket (férfiakat és nőket) keresek. Jelentkezni vasárnap d. e. 9-től. Brassó, Korona szálloda, I. 12. 15371

Lakás

KERESEK sürgősen 2 esetleg 3 szobás, fürdőszobás egészséges lakást. Címeket „Pontos fizető fix” jellegre a brassyósi kiadóba kérek. 15351

Kiadó 2 szoba és fürdő, butorozva, vagy üresen. Azonkívül 1 szoba és konyha. Brassó, Calea Victoriei 78. 15331

UCCAI LAKÁS KIADÓ és azonnal elfoglalható 5 szoba és mellékhelyiség, irodának is alkalmas. Brassó, Strada Voivodul Mihai 17. (Kolostor-ucca). 15134

4 szobás modern lakás a hozzávaló mellékhelyiségekkel, kiadó. Brassó, Bolgárszeg, Temető-ucca 10-a. 15230

KISEBB LAKOSZTALYOK, elegánsak, orvosi rendelőnek, garconlakásnak, irodának, alkalmasak, lift, központi fűtés, meleg víz, kiadók. Bukarestben, Str. Regală 4., Continental szálloda mellett. 15277

Különbejáratu nagy butorozatlan szoba azonnal kiadó. Brassó, Vár-ucca 1. 15369

Különbejáratu butorozott szoba, parkettes, csempékalyha, villanyvilágítás, és fürdőszoba használattal, egy vagy két, esetleg három személy részére kiadó. Brassó, Vár-ucca 32. Benkónél. 15370

LAKOSZTALY 4 szoba, fürdőszoba, konyha, manzárdlakás 50.000 lej évi bérért kiadó 1931. november 1-től. Brassó, Str. Jorga 4. 15382

Vegyes

A Gallia ondoláló-gép diadala
 A Pártisban nemrég meg történt fésűlési világversenynél, melyről a Brassói Lapok parizi tudósítója is részle éven beszámolt, a permanens ondoláló verseny során 243 pályázó közül a grand prix-i, az első, 3-dik és 4-ik díjat

Gallia permanens ondoláló-géppel
 nverték. Brassóban HILD JÁNOS fodrász rendelkezik egyedül műtermében Gallia-géppel. — Figyelmes és jó anyós kiszolgálás. (Fekete- és Cserna-ucca sarok)

Autójavitóműhelyemhez kőbívítési céljából, társat keresek. „Négyszáz ezer” jellegre a bukaresti kiadóba. 15338

Egygátesos fűrészt jó favidékén vasuti állomás mellett bérvágást vállal. Cím 15314 szám alatt a brassyósi kiadóban.

Női kalapok 70 Leért váltak átalakítását. Ugyanott új kalapok olcsón kaphatók. Brassó, Kapu-ucca 36. udvarban

AGYNEMUTOLL TAKARITÁS ÉS FERTŐTELENÍTÉS, Schiel, Brassó, Hosszu-ucca 245 15373

SOFFÖRISKOLA. Albu miniszterileg engedélyezett sofföriskolája hölgyek és urak részére folytatja kurzusait. Olcsó részvételi díjak, garantált sikeres vizsga. Csoportok esetén vidéken is kurzust rendez. Érdeklődni Brassó, Dresetyei-ut 41. 15381

Házasság

Harminckilenc éves, jómégy-jelenségű, biztos állású főtisztviselő intelligens, komoly ur-hölgynek ismeretségét keresi házasság céljából. Fénykép beküldése kívánatos. Legnagyobb titoktartás biztosítva. Ajánlatok „Boldog jövő” jellegre a brassyósi kiadóba kérek. 15372

Könyvek

A NŐI TESTKULTURA ÚJ UTJAI. Dr. Madzsarné Jászi Alice második átdolgozott mozduktművészeti fejtegetéssel bővített kiadás, 119 szöveg közötti magyarázó ábrával és 36 képpel. Egyetlen nő sem nélkülözheti, aki súlyt helyez arra, hogy megőrizze fiatalos rugékonyságát, aki arányos, kellemes külsőre akar szert tenni. A kitűnő könyv ára 170 lej. Utánvételt 190 lej. Szállítja a Brassói Lapok Könyvosztálya.

HASZNOS TUDNIVALÓK. Ez a sorozat csupa praktikus könyvet foglal magában. Egy-egy kötet ára 20 lej. Konyhakertészet, Gombatermesztés otthon, Kis Természetbúvár, Aquarium-terrarium, Kis ásványhatározó, Növény megfigyelések, Növénykísérletek, Kísérletek egy cserép-növényvel, Állatmegfigyelések, Házi állatsereglet, Méhészkedés, Kis ötvös, Kis vegyész, Vidám búvárszt, Játékszerekészítés, Művirágkészítés, Különböző csipkefajták, Kosárfonás, Egy lámpás rádióvevő, Fotográfia, Matematika kísérletek, Bélyeggyűjtés, Magyar bélyegkek katalógusa, Régipénzgyűjtés, Népművészeti gyűjtés, A mikroszkópium csodás világa, Vidéki rendeléseknek előre beküldeni plusz 10 lej portóköltségre. Brassói Lapok Könyvosztálya.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 23.667—1931. Serv. silvic.

ARLEJTÉSI HIRDETMEY

Brassó város polgármesteri hivatalának erdészeti személyzete részére szüksége van:

6 és fél méter finomabb szürke szövetre. 64 méter vastagabb barna szövetre, 60 méter esőgallér szövetre, épügy, a megfelelő bélése az egyenruhák készítésére.

Ezen célból 1931. évi november hó 4-én délelőtti 10 órakor Brassó város erdőhivatalánál a nyilvános számvitelre vonatkozó törvény 88—110. paragrafusainak figyelembe vétel mellett egy zárt és lepecsételt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverés lesz megtartva.

Erdeklődők felhivatnak, hogy a nevezetti időpontig adják be szabályszerűen bélyegzett ajánlataikat, a ruhaszövet és bélés mintákkal együtt, megírva az árakat betűkkel és számokkal is.

Részletes feltételek az erdőhivatalnál a hivatalos órák alatt betekinthezők.

Brasov, la 8. Octombrie 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte: Secretar General: Suciu m. p. Maxim m. p. Seful serviciului: Ing. J. Albrich m. p.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV

No. 24.685—1931. Serv. silvic.

ARLEJTÉSI HIRDETMEY

Brassó város polgármesteri hivatalának saját erdészeti személyzete részére 23 egyenruhára van szüksége (zubbony, mellény, nadrág, esőgallér, sapka).

Ezen egyenruhák elkészítése végett 1931. évi november hó 11-én délelőtti 11 órakor, Brassó város erdőhivatalánál, a nyilvános számvitelre vonatkozó törvény 88—110. paragrafusainak figyelembe vétele mellett, egy nyilvános, zárt, írásbeli, szabályosan bélyegzett és lepecsételt ajánlatokkal egybekötött árverés lesz megtartva.

Bánapénz gyanánt 4000 lej készpénzben, vagy államértékpapirokban teendő le.

Minden ajánlatnak tartalmaznia kell:

1. A kikészítés ára, (számokkal és betűkkel), bélés, gomb, stb. nélkül.
2. Az időpont, melyig a ruha kész lesz.

A posztot és hozzávalót a város adja.

Részletes feltételek Brassó város erdőhivatalánál a hivatalos órák alatt betekinthezők.

Brasov, la 10. Octombrie 1931.

Comisia Interimară,

Presedinte: Secretar General: Suciu m. p. Maxim m. p. Seful serviciului: Ing. J. Albrich m. p.

B. L. Kocsis Béla

Felelősszerkesztő:

BRASSÓI LAPOK nyomdavezetői: Kocsis Béla és Kocsis Béla.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokba negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

Fiókkiadóhivatal és szerkesztőség Hunyad és Alsófehérvármegye részére: Déva, Str. Ioan Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza)

MEGBIZOTTAK. Arad: Piața Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Bukarest: Dán Dániel Gerő Sándor és Kohn Jenő. — Dési: Str. S. Barna 10. (Ostian Kálmán) — Kolozsvár: Str. Dubailor 7. (vált Timár-ucca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjámín Arad. Str. Bereria 1. (Sörház-ú) — Nagyzeben: Strada Turnului 13. (Szigetváry László). — Magyararad: Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szilágyosmilyó (Helperin Ernő) — Temesvár: Gyárvaros, Tigris-ucca 4. (Halmágyi Pál). — Torda: Str. Regele Ferdinand 25. (Dancs József).

Központi szervezők: pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET tevesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

Kávéház

étterem, sörcsarnok, bár, billiárd-terem, előadást-terem, nyári kerthelyiség, Bukarest központjában, teljes butor- és edény-készlet berendezéssel, kávéház-, étterem- és sörcsarnok-üzemmel, külföldre való elutazás miatt átadó. Kényelmes lakás.

Részletes felvilágosítás, árral, szerződés-tartammal és szükséges tőkével beszerezhető: Agentia de Publicitate, Schulder Carol, Bukarest, Str. Euge Carada 9. „Cafenea Centru” jellegre.

110.294. sz.

HIRDETMEY

Közhírré tesszük, hogy 1931. október 22-én délelőtti 10 órakor a Corpul V. Armata, Brassó, Calea Victoriei 29. sz. alatti helyiségében, nyilvános árlejtési tartatit a brassyósi katonakórháznál szükségelt édes tej szállítására.

Részletes feltételek megtekinthezők a Monitorul Oficial 235. sz., 1931. október 8-iki számában.

Brassó, 1931. szeptember 27.

Seful Serv. Intendentei C. V. A.

Int. col. Gherculescu s. k.

Aki

a nagy gazdasági krízis dacára kitűnő és mégis olcsó

vásári-pogácsát

akar enni, vegyen és győződjék meg személyesen

RUDOLF ELGES

jun.-nál,

a vásári sátorban, valamint az üzletben

Brassó, Hosszu-u. 40.

Nagy választék legfinomabb különlegességekben, minden árban.

Brasov—Brassó, Kapu-ucca 56—58. Telefoninterurban: (szek. és kiadóhivatal): 1—77 és 82 Bucuresti—Bukarest I, Boulevardul Schitu Magureanu 21. — Telefonszám: 363—64